

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 393
din 15.12.2010

**cu privire la aprobarea Regulamentului pentru
furnizarea și utilizarea energiei electrice**

Publicat : 15.04.2011 în Monitorul Oficial Nr. 59-62 art Nr : 308

MODIFICAT

[HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163](#)
[RMO110 din MO110-112 din 08.07.11, pag.84](#)

ÎNREGISTRAT:

Ministrul justiției
_____ Alexandru TĂNASE
nr. 811 din 10.03.2011

Întru reglementarea raporturilor juridice dintre operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție, furnizori și consumatorii finali, în conformitate cu prevederile art. 7-9 din Legea nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009, cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art. 33), în temeiul art. 45 și art. 52 alin. (6) din Legea cu privire la energia electrică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă **Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice**, în redacție nouă.
2. Se abrogă Hotărîrea Consiliului de administrație al ANRE, nr. 314 din 4 decembrie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice (Monitorul Oficial, 2009, nr. 30-33, art. 104), înregistrat la Ministerul Justiției la data de 22 decembrie 2008, cu numărul 628.
3. Direcția reglementări și licențiere va monitoriza aplicarea de către participanții la piața energiei electrice a prevederilor Regulamentului aprobat.

DIRECTORUL GENERAL AL ANRE
Directori

Victor PARLICOV
Mariana Botezatu
Marin Profir
Leonid Belinschi
Nicolae Raileanu

Nr. 393. Chișinău, 15 decembrie 2010.

Aprobat:
prin Hotărârea Consiliului
de Administrație al ANRE
nr. 393 din 15 decembrie 2010

REGULAMENTUL

PENTRU FURNIZAREA ȘI UTILIZAREA ENERGIEI ELECTRICE

Secțiunea 1

SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice (în continuare Regulament) are ca scop reglementarea raporturilor juridice dintre operatorul de rețea, furnizor și consumatorul final cu privire la racordarea instalațiilor electrice ale consumatorilor finali la rețeaua electrică, referitor la contractare, furnizare și plata energiei electrice, precum și cu privire la utilizarea energiei electrice de către consumatorii finali.

2. Prezentul Regulament se aplică la proiectarea, montarea și recepționarea instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, la delimitarea instalațiilor unității electroenergetice de instalațiile electrice ale consumatorilor finali, la exploatarea și la întreținerea instalațiilor electrice, la racordarea, la contractarea și la evidența consumului de energie electrică, la plata energiei electrice, la deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, la limitarea și la întreruperea furnizării de energie electrică, la examinarea reclamațiilor consumatorilor finali și la soluționarea neînțelegerilor dintre furnizori, operatorii de rețea și consumatorii finali.

[\[Pct.2 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163\]](#)

3. Prevederile prezentului Regulament se aplică și raporturilor juridice ce apar în legătură cu instalațiile electrice provizorii.

Secțiunea 2

NOȚIUNI ȘI DEFINIȚII

4. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:

Aviz de deconectare – comunicare în scris, de modelul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție), expediată consumatorului final de către furnizor, de către operatorul de rețea prin care acesta este prevenit de posibila deconectare a instalațiilor electrice de la rețeaua electrică;

[\[Pct.4 noțiunea modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163\]](#)

Aviz de racordare – aviz în scris, eliberat solicitantului de către operatorul de rețea, în care se indică condițiile tehnice și economice, optime, precum și lucrările pe care urmează să le îndeplinească în mod obligatoriu solicitantul, pentru racordarea instalației sale de utilizare la rețeaua electrică;

Control al echipamentului de măsurare – ansamblu de operațiuni efectuate de către operatorul de rețea, cu sau fără utilizarea aparatelor speciale, în scopul stabilirii modului de funcționare a echipamentului de măsurare și pentru constatarea intervențiilor în funcționarea echipamentului de măsurare, inclusiv pentru verificarea integrității echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate;

Deconectare – desfacere a legăturii dintre rețeaua electrică a operatorului de rețea și instalațiile electrice ale consumatorului final prin intermediul aparatelor de comutație ori prin decuplarea conductoarelor sau a cablurilor de la rețeaua electrică;

[\[Pct.4 noțiunea modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163\]](#)

Factură eronată – factură pentru plata energiei electrice în care furnizorul a indicat valori incorecte (greșite) ale contravalorii energiei electrice consumate, ale tarifului sau ale cantității de energie electrică, calculată în baza indicațiilor reale ale echipamentului de măsurare. Factura emisă în baza consumului estimativ nu se consideră factură eronată;

Furnizor – titular de licență pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate.

Instalație de compensare – ansamblu de utilaje, parte componentă a instalației de utilizare,

cu destinație de compensare a puterii reactive;

Instalație electrică provizorie – instalație de utilizare amenajată pentru utilizarea energiei electrice pe parcursul unei anumite perioade de timp, care nu depășește un an;

Instalație de racordare – instalație electrică prin care se face legătura dintre rețeaua electrică și instalația de utilizare. Instalația de racordare nu include transformatorul de forță ce se consideră a fi în proprietatea consumatorului final;

Înterupere neprogramată a livrării energiei electrice – întrerupere temporară a livrării energiei electrice consumatorilor finali, cauzată de accidente produse în rețeaua electrică, fără a fi deconectate instalațiile electrice ale consumatorilor finali de la rețeaua electrică.

[Pct.4 noțiunea în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Înterupere programată a livrării energiei electrice – întrerupere temporară a livrării energiei electrice în scopul efectuării lucrărilor de întreținere, de exploatare și/sau a reparațiilor planificate ale rețelei electrice de către operatorul de rețea cu înștiințarea prealabilă a consumatorilor finali, fără a fi deconectate instalațiile electrice ale consumatorilor finali de la rețeaua electrică.

[Pct.4 noțiunea în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Loc de consum – amplasament al instalației de utilizare a consumatorului final, inclusiv al instalațiilor electrice ale subconsumatorilor săi, unde se consumă energia electrică furnizată prin unul sau prin mai multe puncte de delimitare;

Locuri de uz comun – coridoarele, casa scării, ascensorul, loggiile, holurile, subsolurile, etajele tehnice, bucătăriile, spălătoriile și uscătoriile comune, sălile de festivități, alte spații, în care energia electrică este consumată pentru satisfacerea necesităților comune ale locatarilor din blocul de locuit;

Operator de rețea – operator al rețelei de transport și de sistem și/sau operator al rețelei de distribuție;

Putere contractată – putere electrică pe care consumatorul final are dreptul să o consume din rețeaua electrică, la un loc de consum, convenită de părți la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice;

Putere consumată în orele sarcinii de vîrf ale curbei de sarcină – cea mai mare putere electrică, cu durata de înregistrare continuă de cel puțin 30 minute, pe care consumatorul final este în drept să o consume din rețeaua electrică în orele sarcinii de vîrf ale curbei de sarcină a rețelei electrice de distribuție sau de transport, convenită între părți la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice;

Putere minimă de avarie – putere electrică strict necesară consumatorului final pentru menținerea în funcțiune a mijloacelor tehnice care asigură securitatea utilajului și a personalului;

Putere minimă tehnologică – cea mai mică putere electrică necesară unui consumator final pentru menținerea în funcțiune a echipamentelor și a instalațiilor, a căror funcționare este impusă de procesul tehnologic, în scopul evitării unor pierderi de producție irecuperabile;

Rețea internă – sistem format din conductoare, cabluri, aparate de comutație și alte instalații care asigură distribuția energiei electrice în blocul de locuit de la bornele de intrare pînă la aparatul de comutație, instalat pentru fiecare apartament din blocul de locuit;

Situație de avarie în sistemul electroenergetic – situație în care, din cauza avarierii unor instalații și utilaje electroenergetice sau a dezechilibrării balanței de producere și de consum al energiei și al puterii electrice, parametrii de funcționare ai sistemului electroenergetic nu pot fi menținuți în limite admisibile;

Violarea sigiliului operatorului de rețea – falsificarea sigiliului aplicat de către operatorul de rețea; înlăturarea sigiliului aplicat de către operatorul de rețea; deteriorarea sau altă intervenție asupra sigiliului autentic aplicat de către operatorul de rețea, care conduce la deplasarea lui pe cordon; ruperea cordonului sigiliului aplicat de către operatorul de rețea.

[Pct.4 noțiunea în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Secțiunea 3

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII DE BAZĂ

5. Operatorul de rețea, furnizorul este responsabil de furnizarea fiabilă și continuă a energiei electrice consumatorilor finali în conformitate cu categoria receptorilor de energie electrică, potrivit gradului de fiabilitate a furnizării energiei electrice, stabilit în Normele de amenajare a instalațiilor electrice și în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției nr. 406 din 25 februarie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 131-133, art. 1125).

În acest scop, operatorul de rețea este obligat să întrețină în stare bună de funcționare rețelele electrice ce-i aparțin, precum și rețelele electrice de întreținerea cărora este responsabil conform prevederilor prezentului Regulament, să efectueze exploatarea și reparația lor în corespundere cu cerințele documentelor normativ-tehnice obligatorii și să respecte normele de securitate.

[Pct.5 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

6. Furnizarea energiei electrice se efectuează numai în baza contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între consumatorul final și furnizor. Furnizorul este obligat să furnizeze consumatorului final energie electrică la parametri stabiliți în Normele de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109), în conformitate cu condițiile stipulate în prezentul Regulament, în contractul de furnizare a energiei electrice și în alte documente normativ-tehnice în domeniu.

6¹. Furnizorul încheie cu consumatorul final contractul de furnizare a energiei electrice până la locul de consum al consumatorului final, în condițiile prezentului Regulament. Pentru asigurarea furnizării energiei electrice consumatorului final, furnizorul încheie contract de prestare a serviciului de transport, contract de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice cu operatorul de rețea. Eventualele raporturi juridice dintre operatorul de rețea și consumatorul final se reglementează în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, prezentul Regulament și cu alte acte normative, după caz.

[Pct.6¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

7. Consumatorul final poate dispune de unul sau de mai multe locuri de consum. Prevederile prezentului Regulament se aplică în raport cu fiecare loc de consum, luat aparte, ce aparține consumatorului final.

8. În cazul blocurilor de locuit sau al căminelor, fiecare apartament sau încăpere de locuit din cămin este considerată loc de consum separat. Blocul de locuit sau căminul este considerat un loc de consum separat în cazul în care este proprietate a unei singure persoane fizice sau juridice, cu excepția cooperativelor de construcție a locuințelor, a asociațiilor de proprietari de locuințe privatizate și a asociațiilor de coproprietari ai condominiului în fondul locativ.

9. Consumatorul final este în drept să transmită energia electrică unui subconsumator, numai cu acordul prealabil, în scris, al furnizorului și în baza unui contract încheiat cu subconsumatorul, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

10. Raporturile juridice dintre consumatorul final și subconsumator încetează, în condițiile prevăzute de lege, odată cu rezilierea sau expirarea contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între furnizor și consumatorul final, precum și în cazul încălcării obligațiilor de către subconsumator.

11. Nu este considerată furnizare alimentarea cu energie electrică a unui subconsumator de către un consumator final în limitele locului de consum.

Furnizorul nu are dreptul să se implice în raporturile dintre consumatorul final și subconsumatorii acestuia după prezentarea acordului și încheierea contractului între ei.

12. În cazul în care consumatorul final livrează energie electrică subconsumatorului, puterea contractată a consumatorului final, indicată în contractul de furnizare a energiei electrice încheiat de furnizor și consumatorul final, include și puterea consumată de către subconsumator.

13. Furnizorul este obligat, în termen de 5 zile lucrătoare de la adresarea consumatorului final, să dea acordul în scris cu privire la livrarea energiei electrice de către consumatorul final subconsumatorului, în cazul în care consumatorul final și/sau subconsumatorul nu au datorii față de furnizor pentru energia electrică consumată. În cazul în care furnizorul nu informează consumatorul final în scris, în termenul stabilit, cu privire la acordul sau dezacordul său privind livrarea energiei electrice de către consumatorul final subconsumatorului, atunci se consideră că furnizorul și-a dat acordul tacit.

[Pct.13 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

14. În funcție de puterea contractată, există următoarele categorii de consumatori finali:

1. mici consumatori finali – cu putere contractată care nu depășește 100 kW inclusiv;
2. mari consumatori finali – cu putere contractată care depășește 100 kW.

Puterea contractată se determină ca: a) putere nominală a stației electrice (transformator); b) produs dintre tensiunea nominală (U_n) și sarcina admisibilă (I_{adm}) a conductorului, cablului; c) produs dintre tensiunea nominală (U_n) și curentul nominal (I_n) al aparatului de protecție, selectându-se valoarea cea mai mică.

[Pct.14 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

15. Furnizorul este responsabil de furnizarea fiabilă a energiei electrice consumatorului casnic pînă la clemele de ieșire din aparatul de protecție, instalat după echipamentul de măsurare, sau pînă la clemele de ieșire ale echipamentului de măsurare, dacă aparatul de comutație lipsește. În cazul schimbării de către operatorul rețelei de distribuție a locului amplasării echipamentelor de măsurare din blocurile cu multe apartamente, **furnizorul** este responsabil de furnizarea fiabilă a energiei electrice consumatorului casnic pînă la aparatul de comutație instalat conform proiectului inițial.

Pentru consumatorii noncasnici, furnizorul este responsabil de furnizarea fiabilă a energiei electrice pînă la punctul de delimitare.

[Pct.15 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

16. Gestionarul fondului locativ este responsabil de integritatea echipamentului de măsurare a energiei electrice utilizată pentru iluminarea locurilor de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor, precum și pentru exploatarea, întreținerea și reparația rețelelor electrice ce servesc la alimentarea cu energie electrică a locurilor de uz comun și a ascensoarelor.

17. Operatorul rețelei de distribuție este responsabil de exploatarea și de întreținerea rețelelor interne din blocul de locuit prin intermediul cărora sînt alimentați cu energie electrică consumatorii casnici, deținători de apartamente/odăi din aceste blocuri. Cheltuielile pentru întreținerea și pentru deservirea rețelelor interne se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

[Pct.17 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

18. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru prevenirea sau pentru înlăturarea neîntîrziată a defectelor și a deranjamentelor din instalațiile electrice proprii, precum și din instalațiile electrice pe care le întreține și le deservește.

19. Orice racordare sau reconectare la rețeaua electrică care creează condiții pentru consumul energiei electrice din rețeaua electrică este efectuată, în exclusivitate, de către operatorul de rețea, în prezența consumatorului final sau a solicitantului.

[Pct.19 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

20. Lucrările de proiectare, de montare și de recepționare a instalațiilor de utilizare și de racordare, precum și cele de extindere sau de modificare a acestora se efectuează cu respectarea documentelor normativ-tehnice obligatorii, cheltuielile fiind suportate integral de către consumatorul final.

21. Consumatorul final este responsabil de exploatarea și de întreținerea instalațiilor electrice ce îi aparțin și este obligat să respecte regulile tehnicii securității la exploatarea instalațiilor sale, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament. În acest scop, consumatorul final este

obligat să posede cunoștințe necesare privind normele de utilizare a energiei electrice și privind tehnica securității.

Operatorul rețelei de distribuție întreține și exploatează instalațiile de racordare ale consumatorilor casnici, iar cheltuielile justificate, suportate în acest sens, se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

[Pct.21 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Secțiunea 4

CONTRACTAREA

22. Orice persoană fizică sau juridică, instalațiile electrice ale căreia sînt racordate la rețeaua electrică sau care a depus cerere de racordare la rețeaua electrică și a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de racordare, este în drept să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a energiei electrice.

[Pct.22 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

23. Pentru a încheia contractul de furnizare a energiei electrice, solicitantul, potențial consumator casnic, este obligat să prezinte furnizorului următoarele documente:

- a) cererea (formularul cererii este pus la dispoziție de către furnizor);
- b) copia actului de proprietate sau a altui document care atestă dreptul de folosință asupra imobilului care face obiectul locului de consum respectiv. În cazul în care solicitantul nu posedă astfel de documente, furnizorul va încheia contractul de furnizare a energiei electrice pe o durată limitată de timp, cu condiția plății preventive a energiei electrice;
- c) copia buletinului de identitate.

24. Pentru încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice solicitantul, potențial consumator noncasnic, este obligat să prezinte următoarele documente:

- a) cererea (formularul cererii este pus la dispoziție de către furnizor);
- b) copia deciziei de înregistrare, eliberată, eliberat de autoritatea competentă sau copia altui document care atestă dreptul de a desfășura activitatea, după caz, și informații cu privire la codul fiscal, contul de decontare și denumirea băncii prin care solicitantul efectuează plățile;
- c) copia actului de proprietate sau a altui document care atestă dreptul de folosință (locațiune) asupra imobilului ce face obiectul locului de consum.

[Pct.24 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

25. Furnizorul este obligat să încheie contract de furnizare a energiei electrice, fără discriminare, cu orice solicitant care a îndeplinit toate condițiile prevăzute de lege și de prezentul Regulament. Furnizorul este obligat să încheie contract de furnizare a energiei electrice și cu solicitantul care deține imobil în baza altui drept decît cel de proprietate, cu dreptul de a consemna în contractul de furnizare a energiei electrice condiția de plată preventivă a consumului de energie electrică.

26. Contractul de furnizare a energiei electrice se întocmește în două exemplare, cîte unul pentru fiecare parte contractantă. La contractele de furnizare a energiei electrice, încheiate cu marii consumatori noncasnici, se anexează în mod obligatoriu următoarele:

[Pct.26 lit.a) exclusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

- b) schema electrică a instalației de utilizare ce-i aparține consumatorului noncasnic, cu indicarea punctelor de delimitare și a echipamentelor de măsurare;
- c) procesul-verbal de corelare a mărimilor de reglaj ale instalațiilor de protecție și de automatizare ale consumatorului noncasnic cu cele din instalațiile operatorului de rețea;
- d) mențiunile cu privire la puterea contractată, puterea consumată în orele sarcinii de vîrf ale curbei de sarcină, capacitatea de reducere a sarcinii în cazul deficitului de putere sau a restricțiilor în furnizarea energiei electrice, programul de activitate al consumatorului noncasnic.

26¹. Contractele de furnizare a energiei electrice consumatorilor noncasnici se încheie cu respectarea condițiilor prezentului Regulament, în baza actului de delimitare semnat de operatorul de rețea și consumatorul noncasnic și a condițiilor realizării tehnice a clauzelor

contractului coordonate de furnizor cu operatorul de rețea, în prealabil. Actul de delimitare se prezintă furnizorului de către consumatorul final, în ziua preconizată pentru încheierea contractului de furnizare a energiei electrice.

[Pct.26¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

27. Contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici va conține în mod imperativ clauzele obligatorii, specificate în Anexa nr.1 la prezentul Regulament.

Contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor noncasnici va conține în mod imperativ clauzele obligatorii specificate în Anexa nr.2 la prezentul Regulament.

28. La încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu consumatorii finali existenți sau cu solicitanții, potențiali consumatori finali, pentru locurile de consum care nu sînt deconectate de la rețeaua electrică, operatorul de rețea, la solicitarea furnizorului, este obligat să efectueze controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate acestuia, precum și să verifice schema de conectare a echipamentului de măsurare și să întocmească actul de control al echipamentului de măsurare în două exemplare. Actul de control al echipamentului de măsurare se semnează de către operatorul de rețea și de consumatorul final. Un exemplar al actului de control al echipamentului de măsurare se înmînează consumatorului final, iar o copie a actului se transmite de către operatorul de rețea furnizorului, în cel mult 2 zile lucrătoare de la data semnării acestuia. În cazul echipamentelor de măsurare monofazate, operatorul rețelei de distribuție va indica suplimentar în actul de control al echipamentului de măsurare la care bornă este conectat conductorul de fază.

[Pct.28 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

29. Furnizorul încheie cu consumatorul casnic contract de furnizare a energiei electrice pentru fiecare loc de consum luat aparte sau pentru mai multe locuri de consum, în cazul acordului în scris al consumatorului casnic, cu condiția indicării specificului fiecărui loc de consum într-o anexă la contract. În cazul încheierii unui singur contract pentru mai multe locuri de consum, furnizorul indică separat în factura de plată, transmisă consumatorului casnic, valoarea plății pentru fiecare loc de consum.

30. Furnizorul încheie cu consumatorul noncasnic un singur contract pentru mai multe locuri de consum, cu condiția indicării specificului fiecărui loc de consum într-o anexă separată la contract. Furnizorul este obligat să indice separat în factura de plată transmisă consumatorului noncasnic valoarea plății pentru fiecare loc de consum.

31. Locurile de uz comun din blocul de locuit cu multe apartamente sînt considerate drept un loc de consum separat. Pentru acest loc de consum furnizorul încheie contract de furnizare cu proprietarul sau gestionarul blocului de locuit (cooperativa de construcție a locuințelor, asociația proprietarilor de locuințe privatizate, asociația de coproprietari în condominiu).

32. Furnizorul va încheia contractul de furnizare a energiei electrice cu un solicitant, potențial consumator final, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare din data primirii cererii solicitantului privind încheierea contractului de furnizare a energiei electrice, cu respectarea cerințelor prezentului Regulament. Furnizorul informează operatorul de rețea despre încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu consumatorul final respectiv, la data semnării contractului.

Termenul de încheiere a contractului de furnizare a energiei electrice cu un consumator final, a cărui instalații electrice sînt racordate la rețeaua electrică, este de cel mult 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii.

[Pct.32 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

33. Furnizorul este în drept să refuze încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu solicitantul în cazul în care solicitantul are datorii la alte locuri de consum, refuzul fiind argumentat în scris. Furnizorul este obligat să încheie contractul de furnizare a energiei electrice, în termenele prevăzute de prezentul Regulament, în cazul în care solicitantul a înlăturat cauzele ce au constituit motivul refuzului din partea furnizorului.

Solicitantul are dreptul să conteste la Agenție refuzul furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei electrice.

La soluționarea neînțelegerilor dintre solicitant și furnizor cu privire la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice, Agenția emite decizii obligatorii, care pot fi contestate în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, nr.793-XIV din 10 februarie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.57-58, art.375).

34. Consumatorul final, parte a unui contract de furnizare a energiei electrice, care a înstrăinat un imobil, este obligat să achite integral plata și datoriile pentru energia electrică consumată, penalitățile, dacă sînt prevăzute în contract, și să rezilieze contractul de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum respectiv.

35. Persoana fizică sau juridică, care a obținut cu drept de proprietate un imobil, ce nu a fost deconectat de la rețeaua electrică, este obligată să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a energiei electrice. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu respectă această prevedere, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze locul de consum, preîntîmpinînd persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte. Furnizorul este, totodată, în drept să ceară persoanei fizice sau juridice achitarea plății pentru consumul de energie electrică și/sau pentru consumul de energie electrică neînregistrat sau înregistrat incomplet (dacă acesta există), din momentul dobîndirii de către persoana în cauză a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv.

[Pct.35 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

36. Furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze locul de consum în ziua rezilierii contractului de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum respectiv, dacă o altă persoană nu a solicitat încheierea unui nou contract de furnizare a energiei electrice pentru acest loc de consum.

37. În cazul decesului consumatorului casnic, pînă la stabilirea moștenitorului(ilor) imobilului persoanei decedate, pretendentul sau unul din pretendenții la moștenire sînt obligați să achite plata pentru consumul de energie electrică. Dacă pretendentul(ții) la moștenire nu îndeplinește(esc) această cerință, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze de la rețeaua electrică instalațiile electrice respective.

[Pct.37 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

38. În cazul în care este stabilit un singur moștenitor al imobilului persoanei decedate, moștenitorul achită datoriile existente pentru consumul de energie electrică și încheie un nou contract de furnizare a energiei electrice. Dacă moștenitorul refuză să achite datoriile respective și să încheie contractul de furnizare a energiei electrice, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze instalațiile electrice respective de la rețeaua electrică.

[Pct.38 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

39. În situația în care există mai mulți moștenitori ai imobilului persoanei decedate, aceștia achită datoriile existente pentru consumul de energie electrică, iar unul dintre ei încheie contractul de furnizare a energiei electrice. Dacă moștenitorii nu îndeplinesc această cerință, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze de la rețeaua electrică instalațiile electrice respective.

[Pct.39 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

40. În procesul încheierii contractului de furnizare a energiei electrice, în situațiile stipulate la pct. 35, pct. 37, pct. 38 și pct. 39 din prezentul Regulament, nu este necesară eliberarea unui nou aviz de racordare solicitantului, potențial consumator final.

[Pct.40 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

41. În cazul în care consumatorul noncasnic își schimbă denumirea, nu se eliberează un nou aviz de racordare, însă consumatorul respectiv este obligat să prezinte furnizorului documentele de confirmare, necesare pentru operarea modificărilor în contractul de furnizare a energiei

electrice.

42. Dacă se schimbă destinația spațiului locativ, proprietarul, posesorul imobilului este obligat să solicite furnizorului încheierea unui nou contract de furnizare a energiei electrice. În cazul utilizării parțiale a spațiului locativ în alte scopuri, consumatorul final este obligat să instaleze echipament de măsurare separat pentru evidența volumului de energie electrică consumat în această parte a imobilului. Pentru aceasta el va depune în scris o solicitare către furnizor, care este obligat să-i răspundă în termen de 15 zile calendaristice. În acest interval de timp, furnizorul este obligat să informeze operatorul de rețea cu privire la solicitarea respectivă și să solicite soluții privind modalitatea satisfacerii solicitării consumatorului final. În cazul nerespectării de către consumatorul final a acestor obligații, furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea să deconecteze locul de consum respectiv după 10 zile calendaristice de la data preîntâmpinării consumatorului final prin aviz de deconectare.

[Pct.42 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

43. Modificarea puterii contractate poate fi solicitată de consumatorul final, prin depunerea unei cereri în scris, cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de începerea perioadei pentru care este solicitată modificarea. Furnizorul este obligat să răspundă în scris la solicitarea de modificare a puterii contractate, în scris, în termen de 15 zile calendaristice de la momentul primirii solicitării respective.

44. Consumatorul final, parte a unui contract de furnizare a energiei electrice, este în drept să ceară suspendarea contractului și sistarea temporară a furnizării energiei electrice, prin deconectare de la rețeaua electrică, pentru o perioadă de timp de cel puțin o lună. Cererea respectivă se depune la furnizor cu cel puțin 7 zile calendaristice până la data suspendării acțiunii contractului, cu excepția cazurilor în care contractul de furnizare a energiei electrice prevede alt termen. Furnizorul va accepta solicitarea, iar consumatorul final va achita integral plata pentru energia electrică consumată până la data sistării precum și tariful pentru deconectare, aprobat de Agenție. În ziua încasării tarifului pentru deconectare, furnizorul transferă suma respectivă pe contul operatorului de rețea și solicită deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorului final respectiv.

[Pct.44 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

45. În cazul deconectării instalațiilor electrice ale consumatorului final de la rețeaua electrică, conform punctelor 116, 116¹, 118 și 118¹ ale prezentului Regulament, furnizorul suspendă contractul de furnizare a energiei electrice pentru 30 zile calendaristice din ziua deconectării. Dacă, pe parcursul acestei perioade, consumatorul final nu înlătură motivele pentru care au fost deconectate instalațiile electrice și nu solicită reconectarea la rețeaua electrică a lor, furnizorul este în drept să rezilieze în mod unilateral contractul de furnizare a energiei electrice.

[Pct.45 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

46. Contractul de furnizare a energiei electrice, încheiat cu consumatorul final pentru o perioadă nedeterminată, își produce efectele până la rezilierea contractului, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și clauzele contractului de furnizare a energiei electrice. Furnizorul va preîntâmpina consumatorul final despre rezilierea unilaterală a contractului cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte. După caz, furnizorul este obligat să restituie datoriile față de consumatorul final cel târziu până la data rezilierii contractului de furnizare a energiei electrice.

[Pct.46 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

47. Se interzice furnizorului să ceară de la solicitant, consumatorul final careva plăți pentru încheierea, modificarea, prelungirea, suspendarea sau rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice.

Secțiunea 5

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

48. Consumatorul final are următoarele drepturi de care beneficiază:

a) la furnizarea continuă a energiei electrice la parametri de calitate stabiliți în Normele de

calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109);

b) la prezentarea de către furnizor a informațiilor privind istoricul de consum, privind plățile și penalitățile calculate și achitate;

c) la repararea prejudiciilor cauzate de către operatorul de rețea drept rezultat al livrării energiei electrice la parametri de calitate care nu corespund Normelor de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109) sau urmare a încălcării de către furnizor a prevederilor contractului de furnizare a energiei electrice sau a prevederilor prezentului Regulament;

[Pct.48 lit.c) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

d) la înlăturarea de către operatorul de rețea a deranjamentelor din rețelele electrice și/sau rețelele interne ale blocurilor de locuit, conform solicitării consumatorului final;

e) la suspendarea contractului și la sistarea furnizării energiei electrice pentru o perioadă de timp determinată, dar nu mai mică de o lună;

f) la încheierea, modificarea, prelungirea, suspendarea sau rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice;

g) să fie prezent la citirea, indicațiilor, la verificarea și la efectuarea constatării tehnico-științifice a echipamentului de măsurare;

[Pct.48 lit.g) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

h) să verifice și să constate respectarea de către furnizor a prevederilor contractului de furnizare a energiei electrice;

i) să aibă acces la echipamentul de măsurare, care este instalat pe proprietatea operatorului de rețea;

[Pct.48 lit.i) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

j) la eliberarea de către operatorul de rețea a unui nou aviz de racordare, în cazul majorării puterii contractate;

k) la despăgubiri din partea operatorului de rețea pentru nerespectarea parametrilor de calitate ai serviciului de distribuție și de transport al energiei electrice;

l) să aibă acces la serviciul telefonic 24 din 24 ore al operatorului de rețea, al furnizorului, numerele de telefoane ale cărora se indică în mod obligatoriu în factură.

49. Consumatorul final are următoarele obligații pe care trebuie să le îndeplinească:

a) să utilizeze energia electrică în mod rațional, inofensiv, eficient și fără fraude;

b) să consume energie electrică numai prin receptoare omologate;

c) să achite integral plata pentru energia electrică și penalitățile prevăzute de contract, în termenele stabilite și indicate în factură;

d) să sesizeze imediat furnizorul în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor operatorului de rețea;

[Pct.49 lit.d) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

e) să rezilieze contractul de furnizare a energiei electrice, dacă nu necesită energie electrică și să achite integral furnizorului plata energiei electrice consumate și penalitățile facturate, dacă acestea din urmă sînt prevăzute în contract;

f) să nu permită conectarea instalațiilor electrice ale altor persoane la instalația de utilizare proprie, fără acordul prealabil în scris al furnizorului;

g) să asigure, la prezentarea legitimației corespunzătoare, acces liber personalului furnizorului, operatorului de rețea pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, precum și pentru controlul, deservirea și reparația instalațiilor electrice ce aparțin operatorului de rețea și sînt situate pe proprietatea consumatorului final;

h) să fie prezent la controlul echipamentului de măsurare a energiei electrice consumate și al sigiliilor aplicate;

i) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate, precum și să nu intervină

în utilajul rețelei electrice a operatorului de rețea, instalat pe proprietatea consumatorului final;

j) să nu permită altor persoane să intervină în echipamentul de măsurare sau în instalațiile operatorului de rețea, situate pe proprietatea consumatorului final;

k) să instaleze și să utilizeze doar aparate, utilaj și materiale electrice care corespund normelor tehnice;

l) să solicite operatorului de rețea un nou aviz de racordare la rețeaua electrică în cazul majorării puterii instalațiilor electrice ce îi aparțin și să solicite furnizorului condițiile pentru separarea evidenței energiei electrice consumate pentru alte scopuri decât cele indicate în contractul de furnizare a energiei electrice, în condițiile prezentului Regulament;

[Pct.49 lit.l) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

m) să nu utilizeze receptoarele electrice în situația în care acestea provoacă deranjamente în funcționarea utilajului operatorului de rețea sau influențează negativ asupra calității energiei electrice furnizată altor consumatori finali.

50. Furnizorul are următoarele drepturi de care beneficiază:

a) să verifice și să constate respectarea de către consumatorul final a prevederilor contractului de furnizare a energiei electrice, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament;

b) să recalculeze consumul de energie electrică, conform sistemului pausal, aplicând prevederile pct. 93 – pct. 96 din prezentul Regulament, în cazul constatării încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

c) să corecteze factura eronată, conform pct. 90 – pct. 92 din prezentul Regulament.

d) să aplice consumatorului final penalități în conformitate cu prevederile contractului de furnizare a energiei electrice, în condițiile legii;

e) să solicite operatorului de rețea deconectarea instalațiilor de utilizare, respectând prevederile prezentului Regulament și ale contractului de furnizare a energiei electrice;

f) să solicite plata preventivă de la consumatorul final, în situațiile prevăzute de prezentul Regulament;

g) să solicite operatorului de rețea să efectueze citirea indicațiilor, controlul echipamentelor de măsurare, precum și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul Regulament pentru efectuarea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali;

[Pct.49 lit.g) introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

h) să participe la citirea indicațiilor, la verificarea și la controlul echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali cărora le furnizează energie electrică și să aibă acces la echipamentele de măsurare.

[Pct.49 lit.h) introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

51. Furnizorul are următoarele obligații pe care trebuie să le îndeplinească:

a) să asigure fiabilitatea și continuitatea furnizării energiei electrice până la bornele de ieșire ale aparatului de protecție, instalat după echipamentul de măsurare al consumatorului casnic (conform pct. 15 din prezentul Regulament) și până la punctul de delimitare - în cazul consumatorilor noncasnici;

[Pct.50 lit.a) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

b) să prezinte consumatorului final, lunar, factura emisă în baza indicațiilor echipamentelor de măsurare pentru plata energiei electrice la tariful în vigoare, aprobat de Agenție, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului – limită de plată a facturii, indicat în aceasta;

c) să prezinte, la solicitarea consumatorului noncasnic, calculele sumelor, incluse în factură, pentru pierderile de energie electrică în transformatorul de forță sau în linia electrică, care aparțin consumatorului noncasnic;

d) să determine consumul de energie electrică, conform consumului mediu zilnic, în circumstanțele stipulate la pct. 102 din prezentul Regulament;

e) să solicite operatorului de rețea reconectarea *instalațiilor electrice ale consumatorului final*

la rețeaua electrică, conform pct. 132 din prezentul Regulament și, respectiv, reluarea furnizării energiei electrice;

[Pct.50 lit.e) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

f) să prezinte, la cererea consumatorului final, informații despre consumul anterior de energie electrică, despre plățile și despre penalitățile calculate și achitate. Furnizorul prezintă obligatoriu consumatorului final calculul cantității de energie electrică în cazul încălcării de către acesta a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

g) să răspundă în termenele stabilite prin Legea cu privire la petiționare, nr.190-XIII din 19 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 6-8, art. 23), la reclamațiile, depuse în scris de consumatorii finali;

h) să repare prejudiciile cauzate consumatorului final;

i) să restituie datoriile acumulate față de consumatorul final până la data suspendării sau a rezilierii contractului de furnizare a energiei electrice;

j) să informeze consumatorii finali și solicitanții privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către aceștia;

k) să asigure încasarea de la consumatorul final, inclusiv prin intermediul băncilor sau al oficiilor sale din teritoriu, în termenul prevăzut în prezentul Regulament, a plăților pentru energia electrică furnizată;

l) să asigure accesul consumatorilor finali la serviciul telefonic, numărul de telefon al căruia se indică obligatoriu în factură;

m) să solicite operatorului de rețea să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final, în termenul stabilit în conformitate cu prevederile prezentului Regulament;

[Pct.50 lit.m) introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

n) să solicite operatorului de rețea anularea măsurii de deconectare a instalațiilor electrice ale consumatorului final, în ziua în care informația despre achitarea facturii a parvenit la furnizor.

[Pct.50 lit.n) introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

52. Operatorul de rețea are următoarele obligații pe care trebuie să le îndeplinească:

1) să respecte indicatorii de calitate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, stabiliți în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat de Agenție în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică și să nu afecteze calitatea energiei electrice livrate prin rețelele electrice, care trebuie să corespundă standardului național „Normele de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice”, GOST-13109;

[Pct.52 subpct.1) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

1¹) să întrețină, să exploateze și să înlocuiască rețelele electrice ce-i aparțin în caz de degradare, cu excepția situației deteriorării acestora de către consumatorii finali sau de alte persoane, cazuri în care aceștia sînt obligați să suporte integral cheltuielile generate;

[Pct.52 subpct.1¹) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

2) să presteze serviciul de transport sau de distribuție a energiei electrice în mod continuu și fiabil și să restabilească, în cel mai scurt timp posibil, livrarea energiei electrice în caz de întreruperi neprogramate a livrării energiei electrice sau în cazul altor defecțiuni din rețeaua electrică;

[Pct.52 subpct.2) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

3) să anunțe micii consumatori finali și furnizorii acestora, cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte, despre întreruperile programate și limitările în livrarea energiei electrice, menționînd motivele întreruperii, în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice. Constituie excepție situațiile în care reconectarea unor instalații electrice la rețeaua electrică poate fi efectuată numai prin scoaterea de sub tensiune a liniei electrice la care vor fi reconectate instalațiile electrice ale consumatorilor finali.

Operatorul de rețea, în acest caz, este obligat să anunțe micii consumatori finali, instalațiile electrice ale căroră sînt racordate la linia electrică în cauză, precum și furnizorii acestora, cu 2 zile lucrătoare înainte de întrerupere;

[Pct.52 subpct.3) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

4) să anunțe, în scris, marii consumatori finali și furnizorii acestora despre data și despre durata întreruperii programate a livrării energiei electrice cu cel puțin 7 zile calendaristice pînă la întrerupere, menționînd motivele întreruperii, excepție făcînd situațiile în care:

a) reconectarea instalațiilor electrice ale unui consumator final la rețeaua electrică poate fi efectuată numai prin scoaterea de sub tensiune a liniei electrice la care vor fi reconectate instalațiile electrice ale consumatorului final. Operatorul de rețea, în acest caz, este obligat să anunțe consumatorii finali, instalațiile electrice ale căroră sînt racordate la linia electrică în cauză, și furnizorii acestora cu 2 zile lucrătoare înainte de întrerupere;

b) este necesar de racordat instalațiile electrice ale unui nou consumator final la rețeaua electrică, operatorul de rețea fiind obligat să anunțe marii consumatori finali cu 3 zile calendaristice înainte de întrerupere;

[Pct.52 subpct.4) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

5) să reconecteze instalațiile electrice la rețeaua electrică, conform pct. 132 din prezentul Regulament și să reia livrarea energiei electrice;

[Pct.52 subpct.5) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

6) să ofere utilizatorilor de sistem, inclusiv consumatorilor finali, informații suficiente pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice și să răspundă, în termenele stabilite prin Legea cu privire la petiționare, nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, la reclamațiile, depuse în scris de consumatorii finali;

[Pct.52 subpct.6) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

7) să asigure, la solicitare, accesul consumatorului final la echipamentul de măsurare, în cazul în care echipamentul de măsurare este instalat în limitele proprietății operatorului de rețea;

8) să repare prejudiciile cauzate consumatorului final;

9) să efectueze în termen verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare al consumatorului casnic;

10) să monteze consumatorului casnic un alt echipament de măsurare în locul celui supus verificării sau defectat nu din vina consumatorului casnic;

11) să informeze consumatorii finali și solicitanții privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către aceștia;

12) să întrețină și să exploateze instalațiile de racordare prin intermediul căroră se livrează energie electrică consumatorilor casnici;

[Pct.52 subpct.12) modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

13) să asigure accesul consumatorilor finali la serviciul telefonic 24/24 ore al operatorului de rețea, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu în factură.

14) să asigure succesiunea inițială a fazelor curentului electric, după efectuarea lucrărilor de reparații, exploatare și întreținere a rețelelor electrice de distribuție și a rețelelor interne;

[Pct.52 subpct.14) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

15) să efectueze măsurarea parametrilor de calitate a energiei electrice, la solicitarea consumatorului final și să examineze petițiile consumatorilor finali cu privire la calitatea energiei electrice în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;

[Pct.52 subpct.15) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

16) să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, în cazul consumului de energie electrică prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, prin evitarea echipamentului de măsurare și în cazul conectării neautorizate a aparatelor și a

instalațiilor electrice la rețeaua electrică și să transmită actul întocmit și probele aferente furnizorului;

[Pct.52 subpct.16) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

17) să citească lunar indicațiile echipamentelor de măsurare și să prezinte furnizorului datele respective pentru facturare, în termenii stabiliți cu furnizorul, în baza contractului de prestare a serviciului transport sau a serviciului de distribuție a energiei electrice;

[Pct.52 subpct.17) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

18) să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorilor finali, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

[Pct.52 subpct.18) introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

52¹. Operatorul de rețea are următoarele drepturi:

a) să aibă acces la locul de consum pentru montarea, demontarea, controlul, înlocuirea sau citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru repararea sau înlocuirea utilajului operatorului de rețea, instalat pe proprietatea consumatorului final;

b) să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorilor finali în cazurile prevăzute de prezentul Regulament.

[Pct.52¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Secțiunea 6

RACORDAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE ALE SOLICITANTULUI LA REȚEAUA ELECTRICĂ

[Secțiunea 6 denumirea modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

53. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite racordarea instalațiilor electrice ce-i aparțin la rețeaua electrică a operatorului de rețea care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat prin licență.

Racordarea instalațiilor electrice ale solicitanților din blocurile locative cu multe apartamente (camere de locuit) se efectuează în baza unui proiect unic.

Instalațiile electrice ale întovărășirilor pomicole, ale cooperativelor de construcție a garajelor se racordează la rețeaua electrică de distribuție în baza unui proiect unic ca un singur loc de consum.

Dacă solicitantul cere racordarea la rețeaua electrică a unor receptoare electrice de puteri electrice de până la 100 W, nu este obligatorie cerința instalării echipamentului de măsurare, iar consumul de energie electrică se determină aplicând sistemul pașal (produs dintre puterea electrică a receptorilor și durata de utilizare a ei de 24 ore). În această situație solicitantul este obligat să coordoneze proiectul sau schița de proiect cu gestionarul fondului locativ.

[Pct.53 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

54. În scopul racordării instalațiilor electrice ale unui solicitant la rețeaua electrică, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de rețea aviz de racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr. 3 la prezentul Regulament. Este necesară obținerea avizului de racordare și în cazul solicitării majorării puterii electrice pentru un loc de consum. În scopul obținerii avizului de racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului de rețea, care va cuprinde obligatoriu următoarele:

[Pct.54 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

a) numele, prenumele solicitantului sau denumirea întreprinderii și adresa locului de consum;

b) scopul utilizării energiei electrice;

c) puterea electrică solicitată;

d) categoria de fiabilitate a furnizării;

e) curentul electric solicitat (trifazat sau monofazat);

f) La cerere se anexează copia titlului de proprietate asupra imobilului sau copia documentului care atestă alt drept real asupra imobilului sau permisiunea autorităților de resort.

[Pct.53 lit.f) în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

54¹. În termen de 2 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii unui consumator final privind eliberarea avizului de racordare în legătură cu majorarea puterii electrice la un loc de consum, operatorul de rețea este obligat să anunțe despre acest fapt furnizorul consumatorului final respectiv.

[Pct.54¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

55. Operatorul de rețea este obligat să prezinte solicitantului, în termen de cel mult 15 zile calendaristice, avizul de racordare în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de racordare ce nu contravin documentelor normative obligatorii, prevăzute de lege și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru racordarea instalațiilor electrice ce-i aparțin la rețeaua electrică. Operatorul de rețea este obligat să colaboreze cu solicitantul pentru alegerea și realizarea soluției optime de racordare. Avizul de racordare se eliberează gratuit.

[Pct.55 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

56. Se interzice operatorului de rețea să oblige solicitantul, potențial consumator final, să proiecteze și să monteze instalația de racordare de o capacitate ce depășește puterea electrică solicitată. Nerespectarea acestei cerințe are drept consecință rambursarea de către operatorul de rețea a diferenței de cheltuieli efectiv suportate de solicitant, potențial consumator final, și cele ce urmau a fi suportate conform legii.

57. Operatorul rețelei de distribuție nu este în drept să includă în avizul de racordare, eliberat în scopul racordării blocului(rilor) locativ(e) la rețeaua electrică de distribuție, prevederi privind obligarea solicitantului de a construi linii electrice de medie tensiune (6, 10 kV) sau transformatoare de forță.

58. Solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de rețea avizul de racordare înainte de a începe proiectarea instalațiilor electrice. Termenul de valabilitate al avizului de racordare, se stabilește de operatorul de rețea în funcție de termenul de construcție a obiectului, dar nu poate fi mai mic de un an. Termenul de valabilitate al avizului de racordare se prelungește de către operatorul de rețea, dacă la expirarea termenului de valabilitate a început construcția obiectului pentru care a fost eliberat avizul de racordare. Operatorul de rețea prelungește termenul de valabilitate al avizului de racordare, în termen de 5 zile calendaristice de la data adresării, prin efectuarea inscripției respective pe avizul de racordare eliberat solicitantului. Avizul de racordare poate fi prelungit pe o perioadă de 5 ani sau pentru o perioadă mai mare, în funcție de capacitatea disponibilă a rețelei electrice.

[Pct.58 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

59. Îndeplinirea condițiilor tehnico-economice stipulate în avizul de racordare, eliberat de operatorul de rețea, este obligatorie pentru solicitant și pentru proiectant.

Proiectul instalațiilor electrice, elaborat în baza avizului de racordare, se coordonează de către operatorul de rețea în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data prezentării proiectului.

60. Pentru racordarea instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție, proiectarea și montarea instalației de racordare se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție sau de către alte persoane autorizate, la alegerea solicitantului, potențial consumator final. În cazul racordării instalației de utilizare la rețeaua electrică de transport, proiectarea și montarea instalației de racordare se efectuează de către operatorul rețelei de transport și de sistem sau de către alte persoane autorizate, la alegerea solicitantului, potențial consumator final, cu excepția cazului în care instalația de utilizare urmează a fi racordată la tensiunea secundară, de 10 kV, a transformatorului de forță care aparține operatorului rețelei de transport și de sistem, situație în care proiectarea și montarea instalației de racordare se efectuează de orice persoană autorizată, la alegerea solicitantului, potențial consumator final.

61. La cererea solicitantului, potențial consumator final, operatorul de rețea asigură proiectarea și montarea instalației de racordare. Proiectarea se efectuează după semnarea contractului privind

proiectarea și montarea instalației de racordare dintre solicitant și operatorul de rețea și după achitarea de către solicitant a cheltuielilor de proiectare. Montarea instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, conform devizului de cheltuieli, întocmit de operatorul de rețea, în baza documentației de proiect, cu respectarea principiilor stabilite în Metodologia de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice, aprobată în conformitate cu legea.

[Pct.61 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

62. Devizul de cheltuieli pentru montarea instalației de racordare se prezintă de către operatorul de rețea, la cererea solicitantului.

[Pct.62 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

63. În devizul de cheltuieli pentru montarea instalației de racordare, întocmit de către operatorul de rețea, se includ separat toate cheltuielile necesare pentru montarea instalației de racordare. Devizul de cheltuieli pentru montarea instalației de racordare se întocmește ținând cont numai de racordarea la rețeaua electrică a instalației de utilizare a solicitantului respectiv. Solicitantul, potențial consumator final, este în drept să conteste la Agenție devizul de cheltuieli pentru montarea instalației de racordare prezentat de operatorul de rețea, în cazul în care consideră că acesta include cheltuieli exagerate și care nu corespund principiilor Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice.

[Pct.63 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

64. Operatorul de rețea este obligat să asigure efectuarea lucrărilor de proiectare a instalației de racordare după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru proiectarea instalației de racordare. După achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, operatorul de rețea procură utilajul și materialele de construcție și de montare, necesare, în scopul montării instalației de racordare, în termenul indicat în contractul privind proiectarea și montarea instalației de racordare, semnat de solicitant și de operatorul de rețea.

[Pct.64 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

65. Termenul de realizare a lucrărilor de proiectare și de montare, de către operatorul rețelei de distribuție, a instalației de racordare a solicitantului, potențial consumator casnic, nu poate depăși 30 de zile calendaristice din momentul semnării contractului privind proiectarea și montarea instalației de racordare, cu condiția achitării de către solicitant a cheltuielilor respective. Termenul de realizare a lucrărilor de proiectare și de montare a instalației de racordare a solicitantului, potențial consumator noncasnic, nu poate depăși 60 de zile calendaristice din momentul semnării contractului privind proiectarea și montarea instalației de racordare, cu condiția achitării de către solicitant a cheltuielilor respective. Prin derogare de la prevederile prezentului punct, în cazuri specifice, la prezentarea argumentelor corespunzătoare de către operatorul de rețea, solicitantul și operatorul de rețea vor stabili alte termene de realizare a lucrărilor de proiectare și de montare a instalației de racordare.

[Pct.65 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

66. Până la realizarea racordării, solicitantul trebuie să asigure executarea tuturor lucrărilor ce țin de montarea instalației de utilizare a solicitantului, a consumatorului final.

Montarea instalației de utilizare se efectuează de către electricieni autorizați, la alegerea solicitantului și din contul acestuia. Electricianul autorizat care efectuează montarea instalației de utilizare este obligat să confirme calitatea și securitatea lucrărilor executate printr-o declarație scrisă.

[Pct.66 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

67. După îndeplinirea condițiilor incluse în avizul de racordare, solicitantul, potențial consumator noncasnic, se adresează la operatorul de rețea în scopul întocmirii și semnării actului de delimitare. Consumatorul noncasnic și operatorul de rețea semnează actul de delimitare în

termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data înregistrării adresării la operatorul de rețea, în trei exemplare, din care unul urmează a fi prezentat de către consumatorul noncasnic furnizorului la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice. Formularul actului de delimitare se întocmește de operatorul de rețea conform modelului stabilit în Anexa nr. 3¹ la prezentul Regulament. În cazul în care instalația de racordare a fost montată de către operatorul de rețea, actul de delimitare se semnează de părți în ziua finalizării montării instalației de racordare.

[Pct.67 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

68. Operatorul de rețea este responsabil de racordare la rețeaua electrică a instalației de racordare și de punerea ei sub tensiune, cu respectarea documentelor normativ-tehnice obligatorii.

69. Racordarea și punerea sub tensiune a instalațiilor electrice ale solicitantului, potențial consumator final, se efectuează de către operatorul de rețea, în prezența solicitantului, în termen de cel mult 4 zile calendaristice, după prezentarea de către acesta a actului de dare în exploatare a instalațiilor electrice, eliberat de Inspectoratul Energetic de Stat și după achitarea tarifului de racordare, cu condiția existenței contractului de furnizare a energiei electrice. Operatorul de rețea este obligat să anunțe în prealabil furnizorul de energie electrică indicat de consumatorul final despre ziua racordării instalațiilor electrice ale acestuia la rețeaua electrică.

[Pct.69 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

70. În cazul racordării instalațiilor electrice ale solicitantului, potențial consumator noncasnic, la linia electrică de medie și înaltă tensiune, transformatorul de forță este parte componentă a instalației de utilizare.

[Pct.70 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

71. În cazul în care pentru montarea instalației de racordare este necesară utilizarea terenurilor altor persoane, solicitantul este obligat să prezinte acordul acestor persoane și să suporte cheltuielile aferente.

[Pct.71 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

72. Operatorul de rețea poate refuza argumentat eliberarea avizului de racordare solicitantului, potențial consumator final, în cazul în care se confruntă cu lipsă de capacitate, inclusiv pe motiv că nu există rețea electrică sau dacă rețeaua electrică existentă nu permite satisfacerea cerințelor în energie electrică ale solicitantului. Refuzul trebuie motivat și justificat în modul corespunzător. Operatorul de rețea este obligat să ofere solicitantului informații pertinente despre măsurile necesare extinderii rețelelor electrice de transport sau de distribuție și despre termenele concrete de realizare a extinderii rețelelor electrice de transport sau de distribuție.

73. Operatorul de rețea nu este în drept să ceară potențialului consumator final recuperarea cheltuielilor sau efectuarea de lucrări ce țin de majorarea capacității rețelei electrice.

74. La solicitarea furnizorului, operatorul de rețea va refuza racordarea locului de consum al unui consumator final, care a acumulat datorii pentru energia electrică, consumată la alte locuri de consum, pînă la achitarea de către consumatorul final a datoriilor acumulate.

[Pct.74 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

75. Racordarea instalațiilor electrice provizorii la rețeaua electrică și deconectarea lor de la rețeaua electrică se efectuează numai de către operatorul de rețea. Instalațiile electrice provizorii se racordează la rețeaua electrică de distribuție numai în baza contractului de furnizare a energiei electrice și pentru perioada de timp, stipulată în contract.

75¹. În cazul în care operatorul de rețea nu eliberează avizul de racordare sau nu racordează instalațiile electrice ale solicitantului la rețeaua electrică în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, solicitantul are dreptul să conteste aceste acțiuni la Agenție.

[Pct.75¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

□ Secțiunea 7

DELIMITAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE

76. Punctul de delimitare a proprietății se stabilește la un element fizic (aparat de comutație,

cleme, borne, izolatoare de trecere, cutii, terminale, etc.) care permite separarea rețelelor electrice ale operatorului de rețea de instalațiile electrice ale consumatorului final.

[Pct.76 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

77. Pentru consumatorii noncasnici punctul de delimitare se stabilește în baza înțelegerii dintre consumatorul noncasnic și operatorul de rețea și se consemnează în actul de delimitare, un exemplar al căruia se prezintă de către consumatorul noncasnic furnizorului la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice. Pentru consumatorii casnici nu este obligatorie întocmirea și semnarea actului de delimitare.

[Pct.77 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

77¹. În cazul în care un consumator noncasnic, ale cărui instalații electrice sînt racordate la rețeaua electrică, solicită încheierea contractului de furnizare a energiei electrice, în conformitate cu punctul 35 din prezentul Regulament, operatorul de rețea este obligat să întocmească și să semneze un nou act de delimitare în ziua efectuării controlului echipamentului de măsurare, conform punctului 28 din prezentul Regulament.

[Pct.77¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

78. Rețelele electrice în amonte de punctul de delimitare aparțin operatorului de rețea, iar instalațiile electrice în aval – consumatorului final. Noțiunile "în amonte" și "în aval" corespund sensului mișcării curentului electric dinspre rețeaua electrică spre instalația de utilizare.

[Pct.78 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

79. Responsabilitatea pentru starea tehnică a contactelor electrice în punctul de delimitare o poartă operatorul de rețea.

Secțiunea 8

PLATA ENERGIEI ELECTRICE

80. Plata energiei electrice consumate se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către furnizor, și înmînată consumatorului final sau expediată prin poștă. În unele cazuri, plata poate fi efectuată prin alte metode și în alte termene, specificate în contractul de furnizare a energiei electrice.

81. Prin derogare de la prevederile pct. 80 din prezentul Regulament, în cazul în care consumul lunar nu depășește 20 kWh, furnizorul poate emite, cu acordul în scris al consumatorului casnic, o singură factură de plată a energiei electrice pentru o perioadă convenită de părți, dar care nu poate depăși 3 luni.

82. Calculul și plata consumului tehnologic de energie electrică, cauzat de factorul de putere din instalațiile electrice ale consumatorului noncasnic, se efectuează conform Instrucțiunii privind calcularea consumului tehnologic de energie electrică în rețelele de distribuție, în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Agenției nr. 89 din 13 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 99-103, art. 139).

83. Facturile se emit în baza indicațiilor echipamentului de măsurare, a tarifelor aprobate de Agenție și cu respectarea prevederilor prezentului Regulament, inclusiv la emiterea facturilor pentru plata preventivă.

În cazul în care se modifică tariful la energia electrică în limitele perioadei de facturare, în scopul emiterii facturii pentru energia electrică, furnizorul este în drept să determine cantitatea de energie electrică furnizată consumatorului final, în perioada de pînă la data intrării în vigoare a noului tarif și după, în baza consumului mediu zilnic de energie electrică calculat pentru perioada respectivă de facturare, conform indicațiilor echipamentului de măsurare.

[Pct.83 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

84. Energia electrică, utilizată în locurile de uz comun din blocurile locative și din cămine, se facturează la tariful aprobat pentru consumatorii casnici și în baza indicațiilor echipamentului de măsurare.

85. Tarifele reglementate pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali de către

furnizor se aprobă de Agenție și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Furnizorul este obligat să afișeze în fiecare oficiu comercial o copie a hotărârii Agenției cu privire la aprobarea tarifelor.

86. Factura prezentată consumatorului final de către furnizor trebuie să conțină, în mod obligatoriu, următoarele date:

- a) numele și prenumele (denumirea) consumatorului final;
- b) adresa locului de consum și numărul contractului;
- c) indicațiile actuale și cele precedente ale echipamentului de măsurare și perioada pentru care este emisă factura și, după caz, indicațiile actuale și cele precedente ale echipamentului de măsurare a energiei electrice consumate la locurile de uz comun, precum și cota-parte ce-i revine consumatorului final din energia electrică, consumată la locurile de uz comun;
- d) cantitatea de energie electrică consumată în perioada de facturare, inclusiv, după caz, pierderile de energie electrică din instalațiile consumatorului noncasnic, situate între punctul de delimitare și locul instalării echipamentului de măsurare, consumul tehnologic de energie electrică cauzat de nerespectarea de către consumatorul noncasnic a factorului de putere normat și inclus în contractul de furnizare a energiei electrice;
- e) tariful aplicat;
- f) plata pentru energia electrică consumată;
- g) data expedierii facturii;
- h) data-limită de plată a facturii;
- i) datoriile pentru perioadele precedente;
- j) taxe;
- k) suma totală spre achitare ce include și datoriile pentru perioadele precedente, dacă există;
- l) adresa și numărul de telefon al furnizorului, al operatorului de rețea, inclusiv numărul telefonului din cadrul serviciului 24/24 ore.

Factura trebuie să includă și următoarele notații:

"ATENȚIE !

În cazul neachitării acestei facturi, în decurs de 10 zile calendaristice de la data-limită de achitare indicată în ea, în conformitate cu legislația, vom fi nevoiți să deconectăm de la rețeaua electrică instalațiile electrice ale dumneavoastră. Reconectarea instalațiilor electrice la rețeaua electrică va fi posibilă după eliminarea cauzei care a dus la deconectare și după achitarea plății pentru reconectare."

"Activitatea furnizorului este reglementată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, adresa ....."

[*\[Pct.86 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163\]*](#)

87. Furnizorul nu este în drept să includă în factură alte sume decât cele indicate la pct. 86 din prezentul Regulament.

88. Furnizorul este în drept să aplice penalitate consumatorilor finali pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru energia electrică consumată, începând cu prima zi după data-limită de plată a facturii. Suma penalităților va fi prezentată consumatorului final spre achitare într-o factură separată. Penalitatea poate fi aplicată numai dacă este prevăzută în contractul de furnizare a energiei electrice. Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși mărimea stabilită prin Legea cu privire la energia electrică, nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art. 33). Penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

89. Consumatorul final livrează energie electrică subconsumatorului la tarifele aprobate de Agenție. Consumatorul final este în drept să perceapă de la subconsumator o taxă pentru acoperirea parțială a cheltuielilor de exploatare a rețelelor sale și a consumului tehnologic. Taxa respectivă este inclusă, cu acordul ambelor părți, în contractul încheiat între consumatorul final și subconsumator pentru nivelul de tensiune al rețelei electrice la care sînt racordate instalațiile

electrice ale consumatorului final respectiv.

[Pct.89 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

90. În cazul în care consumatorul final depistează că a fost emisă o factură eronată în defavoarea sa, furnizorul este obligat să restituie suma încasată suplimentar sau, la solicitarea consumatorului final, să o considere drept plată pentru următoarele decontări.

91. Furnizorul este în drept să nu restituie sumele încasate suplimentar sau să nu le considere drept plată pentru viitoarele decontări în cazul în care faptul emiterii unei facturi eronate a fost depistat după expirarea termenului de prescripție stabilit de Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea, nr.1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82 - 86, art. 661) sau în cazul în care consumatorul final nu poate demonstra faptul în cauză și nu poate indica data emiterii facturii eronate.

92. Dacă a fost emisă o factură eronată în defavoarea furnizorului, suma cauzată de eroare se include în factură suplimentar, cu aplicarea tarifului pentru energia electrică, aprobat de Agenție pentru perioada în care a fost comisă eroarea. La solicitarea consumatorului final, această sumă poate fi reeșalonată pe o perioadă de cel puțin 3 luni în cazul sumelor de pînă la 100 lei inclusiv și de cel puțin 6 luni pentru sumele care depășesc 100 lei. La solicitarea consumatorului final, furnizorul include, suplimentar, în factură întreaga sumă cauzată de eroare. Furnizorul nu este în drept să ceară achitarea unei plăți cauzate de eroarea de facturare, dacă aceasta a fost depistată după expirarea termenului de prescripție stabilit de Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 sau dacă furnizorul nu poate demonstra faptul în cauză și nu poate indica data emiterii facturii eronate.

93. În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, furnizorul este în drept să calculeze consumul de energie electrică conform sistemului paușal (ținînd cont de volumul facturat pentru perioada recalculării). În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la contor, defectarea corpului contorului, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului operatorului de rețea, ruperea cordonului sigiliului operatorului de rețea sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului operatorului de rețea), la calcularea consumului de energie electrică, conform sistemului paușal, se ia în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 3 luni în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin conectarea neautorizată a instalației electrice sau a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, urmare a consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin contrafacerea sigiliului operatorului de rețea, la efectuarea calculelor consumului de energie electrică, conform sistemului paușal, se ia în calcul perioada de la data ultimului control al echipamentului de măsurare (sau perioada de la data comiterii acestor încălcări în cazul contoarelor electronice cu memorie) și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 1 an.

În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin intervenție nevizibilă în funcționarea echipamentului de măsurare (șuntare, modificarea mecanismului de integrare, schimbarea indicațiilor mecanismului de totalizare, a echipamentului de măsurare etc.) perioada pentru efectuarea recalculărilor se stabilește de la ultimul control al echipamentului de măsurare și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 1 an.

În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin montarea unor microscheme suplimentare în echipamentul de măsurare, în circuitul de alimentare a echipamentului de măsurare, prin deconectarea/modificarea bobinei de tensiune din

echipamentul de măsurare, perioada pentru efectuarea recalculărilor se stabilește de la data instalării echipamentului de măsurare și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 3 ani.

[Pct.93 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

94. În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul casnic a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, la efectuarea calculelor conform sistemului paușal se aplică tariful în vigoare pe parcursul perioadei pentru care se face recalculul și se ia în considerație numărul orelor de utilizare pentru diferite tipuri de receptoare electrice, indicate în Anexa nr. 4 la prezentul Regulament.

În cazul în care consumatorul casnic nu permite personalului operatorului de rețea accesul pentru efectuarea inventarierii receptoarelor electrice din imobil, acest fapt se documentează, iar energia electrică consumată, dar neînregistrată sau înregistrată incomplet, se calculează în baza puterii întrerupătoarelor automate sau a puterii contractate, furnizorul alegînd-o pe cea mai mică și pentru perioada de utilizare egală cu 12 ore în zi. Dacă, în calitate de aparat de protecție, este aplicată o siguranță fuzibilă, pentru calcul se utilizează puterea electrică ce corespunde unui curent de 12 A sau puterea contractată, furnizorul alegînd-o pe cea mai mică, cu excepția cazurilor în care operatorul de rețea va demonstra o valoare mai mare a curentului electric.

[Pct.94 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

95. În cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul noncasnic a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, furnizorul calculează contravaloarea energiei electrice consumate în baza puterii stabilite în contract și reieșind din numărul orelor de utilizare a puterii contractate, în conformitate cu programul de activitate al consumatorului noncasnic, aplicînd tariful în vigoare pentru perioada pentru care se face recalculul.

96. Pentru a determina prejudiciul pretins a fi cauzat furnizorului, la efectuarea calculelor, în cazul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, furnizorul este obligat să ia în considerație parametrii înregistrați de contorul electronic de energie electrică cu memorie, valoarea curenților ce au curs prin șunt și prin echipamentul de măsurare, raportul mecanismului de integrare al echipamentului de măsurare, stabilit în urma constatării tehnico-științifice.

[Pct.97 exclus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

98. În cazul depistării, de către operatorul de rețea, a violării sigiliilor operatorului de rețea aplicate echipamentului de măsurare, operatorul de rețea prezintă consumatorului final sau Agenției (la solicitare) documente care demonstrează că sigiliile au fost aplicate și care indică momentul aplicării sigiliului operatorului de rețea, numărul sigiliului operatorului de rețea, momentul verificării metrologice periodice a echipamentului de măsurare. În cazul lipsei acestor documente, violarea sigiliilor operatorului de rețea nu poate servi drept temei pentru aplicarea prevederilor privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate.

[Pct.98 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

99. În caz de încălcare de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, energia electrică pentru facturare va fi determinată ca diferența dintre energia electrică calculată conform pct. 93 – pct. 96 din prezentul Regulament și energia electrică facturată pentru perioada respectivă, cu excepția cazurilor în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin ocolirea echipamentului de măsurare și prin evitarea instalației de utilizare. În această situație, cantitatea de energie electrică consumată se calculează cu luarea în considerare doar a receptoarelor electrice conectate neautorizat.

100. În cazul în care persoanele fizice și juridice conectează samavolnic la rețeaua electrică receptoarele electrice, operatorul de rețea calculează consumul de energie electrică conform sistemului paușal pentru o perioadă care nu va depăși 3 ani. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu achită contravaloarea consumului de energie electrică, furnizorul se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.

[Pct.100 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

101. În cazul în care eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, furnizorul recalculează energia electrică consumată pe parcursul ultimelor 3 luni, luând ca bază a calculului eroarea medie indicată în raportul de verificare metrologică de expertiză a echipamentului de măsurare, eliberat de laboratorul metrologic autorizat, pentru regimurile de consum ce pot fi real înregistrate.

Recalcularea poate fi efectuată numai în cazul în care verificarea metrologică de expertiză a fost efectuată în limitele intervalului maxim de timp admis între două verificări metrologice succesive. Furnizorul informează în termen de 5 zile lucrătoare operatorul de rețea despre recalcularea efectuată.

[Pct.101 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

102. În cazul în care echipamentul de măsurare este defectat (nu se înregistrează energia electrică consumată) nu din vina consumatorului final, determinarea energiei electrice, consumată pe parcursul perioadei de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare și până la momentul restabilirii evidenței consumului de energie electrică, se efectuează conform consumului mediu zilnic de energie electrică, înregistrat pe parcursul perioadei de 3 luni anterioare ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare sau pe parcursul a 3 luni ulterioare restabilirii evidenței consumului energiei electrice ori potrivit consumului mediu zilnic, înregistrat pe parcursul perioadei calendaristice similare din anul precedent. Perioada de determinare a energiei electrice în baza consumului mediu zilnic nu va depăși 3 luni.

După obținerea de către furnizor a acordului operatorului de rețea, furnizorul și consumatorul final sînt în drept să stabilească, de comun acord, altă modalitate de determinare a energiei electrice consumată, dar neînregistrată de echipamentul de măsurare, întocmind și semnînd un acord în acest sens.

[Pct.102 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

103. În cazul în care echipamentul de măsurare este defectat din motivele stipulate în pct. 102 din prezentul Regulament, consumatorul noncasnic restabilește evidența consumului de energie electrică nu mai tîrziu de o lună de la data demontării pentru verificare metrologică a echipamentului de măsurare. Depășirea acestui termen conduce la aplicarea prevederilor pct.118 lit. h) din prezentul Regulament. Restabilirea evidenței consumului de energie electrică la consumatorii casnici se efectuează de către furnizor pe parcursul a 10 zile calendaristice de la data demontării echipamentului de măsurare.

104. În cazul în care echipamentul de măsurare este sustras, pierdut sau defectat și aceasta se datorează culpei consumatorului final, acesta este obligat să anunțe imediat furnizorul. În aceste situații, calcularea volumului de energie electrică consumată se efectuează conform prevederilor pct. 102 din prezentul Regulament. Restabilirea evidenței consumului de energie electrică se face din contul consumatorului final nu mai tîrziu de 1 lună de la data înregistrării documentate a sustragerii, pierderii sau a defectării echipamentului de măsurare. În cazul neconformării consumatorului final acestor prevederi, furnizorul este în drept să aplice pct.116 lit. f) și pct.118 lit. h) din prezentul Regulament.

105. În cazul în care echipamentul de măsurare trifazat al consumatorului final, nu înregistrează energia electrică consumată prin una sau două faze și dacă nu se demonstrează vina consumatorului final, operatorul de rețea în comun cu consumatorul final efectuează, la fața locului, măsurările necesare, determină eroarea de înregistrare a energiei electrice și întocmește actul de control al echipamentului de măsurare în două exemplare. Operatorul de rețea expediază

furnizorului o copie a actului de control al echipamentului de măsurare în termen de cel mult 5 zile calendaristice. După înlăturarea cauzelor ce au dus la dereglări în funcționarea normală a echipamentului de măsurare, furnizorul recalculează energia electrică neînregistrată din momentul producerii evenimentului respectiv, dacă există dovezi documentate (înregistrarea indicațiilor echipamentului de măsurare, echipamentul de măsurare permite stabilirea momentului producerii evenimentului respectiv), luînd în considerare eroarea de înregistrare determinată.

În celelalte cazuri, energia electrică consumată, dar neînregistrată de echipamentul de măsurare trifazat prin una sau două faze, se determină pentru perioada de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 1 lună.

După obținerea de către furnizor a acordului operatorului de rețea, furnizorul și consumatorul final sînt în drept să stabilească, de comun acord, altă modalitate de determinare a energiei electrice consumată, dar neînregistrată de echipamentul de măsurare trifazat, întocmind și semnînd un acord în acest sens.

[Pct.105 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

106. În cazul în care în rezultatul controlului echipamentului de măsurare, conform pct. 163 din prezentul Regulament, se constată mersul în gol al acestuia, furnizorul efectuează recalculul energiei electrice consumate pe parcursul ultimelor 3 luni. Recalculul energiei electrice consumate se efectuează ținîndu-se cont de faptul că mersul în gol al echipamentului de măsurare are loc în decursul intervalelor de timp în care sarcina electrică a consumatorului final este nulă. Intervalele de timp respective constituie 6 ore din 24 ore.

[Pct.106 modificat prin RMO110 din MO110-112 din 08.07.11, pag.84]

107. Furnizorul este în drept să ceară pentru consum plată preventivă de la consumatorii finali care solicită reconectarea instalațiilor de utilizare la rețeaua electrică, dacă acestea au fost deconectate:

a) pentru neachitarea facturilor pentru consumul de energie electrică și a penalităților stabilite în contractul de furnizare a energiei electrice;

b) în cazul refuzului de a permite accesul personalului operatorului de rețea la echipamentul de măsurare și la instalațiile operatorului de rețea aflate în limitele proprietății consumatorului final. Refuzul se documentează prin actul întocmit de operatorul de rețea.

[Pct.107 lit.b) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

108. Furnizorul, de asemenea, este în drept să ceară plată preventivă de la consumatorii finali care au încheiat contracte pentru furnizarea energiei electrice în baza altui drept decît cel de proprietate sau care nu dețin nici un act asupra imobilului și de la consumatorii noncasnici față de care a fost inițiată procedura de insolabilitate.

109. Plata preventivă se va efectua de către consumatorul final deconectat de la rețeaua electrică, în contextul prevederilor pct. 107 din prezentul Regulament, înainte de reconectare și de reînceperea furnizării energiei electrice.

110. Suma plății preventive se stabilește de către furnizor și nu trebuie să depășească valoarea în bani a consumului mediu lunar de energie electrică. În cazul contractelor încheiate cu consumatorii finali, care nu dețin un act asupra imobilului, suma plății preventive nu va depăși contravaloarea consumului mediu de energie electrică pe parcursul a două luni. Valoarea plății preventive se indică în mod obligatoriu într-o anexă la contractul de furnizare a energiei electrice.

111. Furnizorul îl va elibera de plata preventivă pe consumatorul casnic care și-a onorat obligațiile pe parcursul unui an, cu excepția consumatorilor casnici care au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice pentru imobilele de care dispun în baza altui drept decît cel de proprietate.

112. În caz de reziliere a contractului de furnizare a energiei electrice cu consumatorul final care efectuează plata preventivă, furnizorul va efectua calculul definitiv al consumului și al plății

pentru energia electrică furnizată și va restitui, după caz, consumatorului final diferența pînă la rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice.

113. Furnizorul ține evidența plăților preventive primite de la consumatorii finali. Datele privind plățile preventive includ obligatoriu:

- a) numele, prenumele consumatorului final și numărul contractului încheiat cu el;
- b) adresa consumatorului final și a locului de consum, dacă diferă;
- c) suma plății preventive.

114. În cazul în care echipamentul de măsurare al consumatorului noncasnic nu este instalat în punctul de delimitare, la cantitatea energiei electrice înregistrate de echipamentul de măsurare se adaugă pierderile de energie electrică activă și reactivă în elementele de rețea, cuprinse între cele două puncte, calculate conform Instrucțiunii privind calcularea pierderilor de energie electrică activă și reactivă în elementele de rețea aflate la balanța consumatorului, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Agenției nr. 246 din 2 mai 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 94-97, art. 415).

115. În cazul deteriorării sau al lipsei temporare a echipamentului de măsurare a energiei electrice pentru locurile de uz comun, cantitatea de energie electrică se va determina în conformitate cu prevederile pct. 102 din prezentul Regulament.

Secțiunea 9

DECONECTAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE ȘI ÎNTRERUPEREA FURNIZĂRII ENERGIEI ELECTRICE

[Secțiunea 9 denumirea modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

116. Furnizorul este în drept să ceară deconectarea, iar operatorul rețelei de distribuție va deconecta de la rețeaua electrică de distribuție instalațiile electrice ce aparțin consumatorului casnic în următoarele cazuri:

[Pct.116 alineat modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Pct.116 lit.a)-c) exclude prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

d) în caz de neachitare de către consumatorul casnic a facturii, în decurs de 10 zile calendaristice de la data limită indicată în factura, prezentată consumatorului casnic cu respectarea termenului prevăzut la pct. 51 lit. b) din prezentul Regulament;

[Pct.116 lit.e) exclus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

f) în cazul consumului fără evidență a energiei electrice sau al consumului fără evidență a energiei electrice pe o perioadă de timp ce depășește 1 lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului casnic;

[Pct.116 lit.f) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

g) în cazul în care consumatorul casnic a întreprins acțiuni care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, consumatorul casnic neachitînd plata calculată de către furnizor pentru acest consum;

h) în caz de racordare la instalația de utilizare a consumatorului casnic a instalației electrice a unui subconsumator, fără acordul prealabil al furnizorului;

[Pct.116 lit.h) modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

i) în caz de refuz din partea consumatorului casnic de a încheia un nou contract de furnizare a energiei electrice la schimbarea destinației spațiului locativ;

j) în caz de utilizare parțială a spațiului locativ în alte scopuri decît cele casnice, fără instalarea echipamentului de măsurare, pentru evidența separată a cantității de energie electrică, consumată în partea respectivă a imobilului;

k) dacă a expirat termenul contractului de furnizare a energiei electrice, iar consumatorul casnic nu solicită prelungirea acestuia.

[Pct.116 lit.l)-m) exclude prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

116¹. Operatorul rețelei de distribuție va deconecta de la rețeaua electrică de distribuție

instalațiile electrice ce aparțin consumatorului casnic în următoarele cazuri:

a) conform prescripției Inspectoratului Energetic de Stat, eliberată în condițiile prevăzute de lege;

b) în cazul în care consumatorul casnic utilizează receptoarele electrice într-un mod ce afectează utilajul operatorului rețelei de distribuție sau calitatea energiei electrice livrată altor consumatori finali, iar consumatorul casnic refuză să deconecteze aceste receptoare electrice, la solicitarea operatorului rețelei de distribuție, fapt indicat în actul de deconectare;

c) în cazul în care consumatorul casnic nu permite accesul personalului operatorului rețelei de distribuție la locul de consum pentru montarea/demontarea, controlul, înlocuirea sau citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru repararea sau înlocuirea utilajului operatorului rețelei de distribuție, instalat pe proprietatea consumatorului casnic. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să documenteze acest fapt, întocmind în acest sens un act, care urmează să fie expediat consumatorului casnic împreună cu avizul de deconectare;

d) în cazul constatării încălcării prevederilor Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, care duc la reducerea fiabilității furnizării de energie electrică;

e) dacă sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul.

[Pct.116¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

117. Deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorului casnic, în conformitate cu pct.116 și cu pct. 116¹ lit. c), d) din prezentul Regulament se efectuează doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp 8.00 – 17.00. Deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorului casnic în conformitate cu pct. 116 , lit. f), h), i), j), k) și pct. 116¹, lit. c), d) din prezentul Regulament se efectuează numai după avizarea consumatorului casnic. Avizul de deconectare se expediază sau se înmînează consumatorului casnic de furnizor în situațiile prevăzute la punctul 116, lit. f), h), i), j), k) din prezentul Regulament sau de operatorul rețelei de distribuție în cazurile prevăzute în punctul 116¹, lit. c), d) din prezentul Regulament, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

În situațiile prevăzute la pct.116 lit. d) și g) din prezentul Regulament furnizorul îl informează pe consumatorul casnic prin intermediul facturii de plată a energiei electrice, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

[Pct.117 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

118. Furnizorul este în drept să solicite, iar operatorul de rețea va deconecta instalațiile electrice ce aparțin consumatorului noncasnic în următoarele cazuri:

[Pct.118 alineat modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Pct.118 lit.a)-b) exclude prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

c) în caz de neachitare de către consumatorul noncasnic a facturii, în decurs de 10 zile calendaristice de la data limită indicată în factura, prezentată consumatorului noncasnic cu respectarea termenului prevăzut la pct. 51 lit. b) din prezentul Regulament;

[Pct.118 lit.d)-f) exclude prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

g) în cazul în care consumatorul noncasnic a întreprins acțiuni care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, consumatorul noncasnic neachitînd plata pentru energia electrică recalculată;

h) consumul fără evidența energiei electrice sau consumul fără evidență a energiei electrice pe o perioadă mai mare de o lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului noncasnic;

i) în caz de racordare a instalației electrice a unui subconsumator la instalația de utilizare a consumatorului noncasnic, fără acordul prealabil al furnizorului;

j) dacă a expirat termenul buletinului de verificare metrologică a echipamentului de măsurare, și consumatorul noncasnic nu s-a conformat obligației de a supune echipamentul de măsurare verificării metrologice periodice;

[Pct.118 lit.j) exclusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

k) dacă a expirat termenul contractului de furnizare a energiei electrice, iar consumatorul noncasnic nu solicită prelungirea lui;

l) pentru încălcarea prevederilor Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice care conduce la reducerea fiabilității furnizării de energie electrică;

[Pct.116 lit.l) exclusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

m) dacă sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul.

118¹. Operatorul de rețea va deconecta de la rețeaua electrică instalațiile electrice ce aparțin consumatorului noncasnic în următoarele cazuri:

a) conform prescripției Inspectoratului Energetic de Stat, eliberată în condițiile prevăzute de lege;

b) în cazul în care consumatorul noncasnic utilizează receptoarele electrice într-un mod ce afectează utilajul operatorului de rețea sau calitatea energiei electrice livrată altor consumatori finali, iar consumatorul noncasnic refuză să deconecteze aceste receptoare electrice, la solicitarea operatorului de rețea, fapt indicat în actul de deconectare;

c) în cazul în care consumatorul noncasnic nu permite accesul personalului operatorului de rețea la locul de consum pentru montarea/demontarea, controlul, înlocuirea sau citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru repararea sau înlocuirea utilajului operatorului de rețea, instalat pe proprietatea consumatorului noncasnic. Operatorul de rețea este obligat să documenteze acest fapt, întocmind în acest sens un act, care urmează să fie expediat consumatorului noncasnic împreună cu avizul de deconectare;

d) în cazul în care consumatorul noncasnic modifică în mod unilateral reglajele instalațiilor de protecție și control automat, stabilite de comun acord cu operatorul de rețea;

e) în caz de neîndeplinire, în termen de 30 de zile calendaristice, a prescripției argumentate a operatorului de rețea, prezentată în formă scrisă, privind înlocuirea transformatoarelor de curent din circuitul echipamentului de măsurare;

f) dacă a expirat termenul buletinului de verificare metrologică a echipamentului de măsurare, iar consumatorul noncasnic nu s-a conformat obligației de a supune echipamentul de măsurare verificării metrologice periodice;

g) în cazul constatării încălcării prevederilor Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, care duc la reducerea fiabilității furnizării de energie electrică;

h) dacă sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul.

[Pct.118¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

119. Deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale consumatorului noncasnic se efectuează pe parcursul orelor de lucru a consumatorului noncasnic respectiv, în conformitate cu prevederile contractului de furnizare a energiei electrice. Deconectarea instalației de utilizare a consumatorului noncasnic în conformitate cu pct. 118 lit. h), i), k) și cu pct. 118¹ lit. c), d), e), f), g) din prezentul Regulament se efectuează numai după avizarea consumatorului noncasnic. Avizul de deconectare se expediază sau înmînează consumatorului noncasnic de furnizor în situațiile prevăzute la punctul 118 lit. h), i), k) din prezentul Regulament sau de operatorul de rețea în cazurile prevăzute la punctul 118¹ lit. c), d), e), f), g) din prezentul Regulament, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

În situațiile prevăzute la pct. 118 lit. c) și g) din prezentul Regulament furnizorul îl informează pe consumatorul noncasnic prin intermediul facturii de plată a energiei electrice, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

[Pct.119 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

120. Furnizorul este în drept să solicite, iar operatorul rețelei de distribuție este obligat să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului casnic de la rețeaua electrică de distribuție și în cazul în care există dovezi că consumatorul casnic lipsește, dacă nu este înregistrat consum de energie electrică la locul de consum sau dacă personalul operatorului rețelei de distribuție nu are acces la echipamentul de măsurare, pe parcursul perioadei de 3 luni și mai mult.

[Pct.120 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

121. Este interzisă deconectarea instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului final în alte cazuri decât cele prevăzute în prezentul Regulament. În cazul în care, după ce solicitarea de deconectare a instalațiilor electrice ale consumatorului final a fost expediată operatorului de rețea, la furnizor parvine informația despre achitarea facturii, furnizorul este obligat să solicite operatorului de rețea, în ziua în care informația despre achitarea facturii a parvenit la furnizor, să nu deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final. În aceste circumstanțe operatorul de rețea anulează imediat ordinul de deconectare, în cazul în care el a fost emis.

[Pct.121 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

122. Este interzisă deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului final în următoarele cazuri:

[Pct.122 alineat modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

a) consumatorul final a contestat la furnizor factura de plată a consumului de energie electrică, inclusiv factura pentru consumul de energie electrică, calculat în urma încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

b) consumatorul final a contestat în instanța de judecată factura de plată a energiei electrice, inclusiv factura pentru consumul de energie electrică, calculat în urma încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

c) neachitarea facturii bazate pe calcule estimative, care indică un consum de energie electrică ce depășește consumul real înregistrat anterior cu peste 25 %.

Consumatorul final este obligat să înștiințeze în scris furnizorul în cazul în care a depus o cerere de chemare în instanța de judecată, anexînd copia cererii de chemare în judecată.

Consumatorul final este obligat să achite facturile pentru consumul curent de energie electrică expediate lui de către furnizor.

123. La examinarea petiției consumatorului final, Agenția adoptă decizii privind interzicerea deconectării de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice sau privind reluarea furnizării energiei electrice pe parcursul examinării petiției consumatorului final.

[Pct.123 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

124. Adresarea consumatorului final la Agenție sau în instanța de judecată, în vederea soluționării neînțelegerilor nelegate de facturarea energiei electrice, nu scutește consumatorul final de obligația de plată a facturii pentru consumul energiei electrice și a penalității prevăzute în contractul de furnizare a energiei electrice.

125. Deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului final, la cererea lui, se efectuează în condițiile stabilite în prezentul Regulament, în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii scrise.

[Pct.125 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

126. Deconectarea de la, reconectarea la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale consumatorului final se efectuează doar prin ordinul de deconectare, de reconectare, semnat de persoana responsabilă a operatorului de rețea.

[Pct.126 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

127. Personalul operatorului de rețea, care a efectuat deconectarea sau reconectarea instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului final, este obligat să întocmească actul de deconectare/reconectare în 3 (trei) exemplare (cîte unul pentru fiecare parte), indicînd în act motivele deconectării/reconectării și informația relevantă privind echipamentul de măsurare al consumatorului final. Operatorul de rețea este obligat să notifice de îndată furnizorul despre deconectarea sau despre reconectarea instalațiilor electrice ale consumatorului final și să transmită furnizorului o copie a ordinului de deconectare sau de reconectare, în termen de cel mult 2 zile calendaristice de la data deconectării, reconectării.

[Pct.127 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

128. Deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale consumatorului final se va efectua de la punctul de delimitare sau de unde există posibilitate tehnică. Dacă deconectarea urmează a fi efectuată de la instalațiile – proprietate ale consumatorului final, acesta este obligat, prin intermediul persoanei responsabile de exploatarea instalațiilor respective, să asigure deconectarea.

[Pct.128 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

129. În cazurile de deconectare, prevăzute în prezentul Regulament, personalul operatorului de rețea, în ziua preconizată pentru deconectare, prezintă consumatorului final ordinul de deconectare semnat de persoana responsabilă a operatorului de rețea. Personalul operatorului de rețea nu este în drept să deconecteze instalațiile electrice ce aparțin consumatorului final în cazul în care consumatorul final demonstrează faptul înlăturării tuturor motivelor care au condiționat emiterea ordinului de deconectare. Operatorul de rețea este obligat să notifice furnizorul despre acest fapt, dacă deconectarea a fost solicitată de furnizor.

[Pct.129 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

130. În cazul în care, în ziua preconizată pentru deconectare, consumatorul final sau reprezentantul lui, nu este prezent la locul de consum, personalul operatorului de rețea este în drept să deconecteze instalațiile electrice, lăsând la locul de consum actul de deconectare și copia ordinului de deconectare, în care se indică motivele deconectării, adresa și telefonul de contact al furnizorului și al operatorului de rețea, numărul ordinului de deconectare și data deconectării. Operatorul de rețea este obligat să notifice de îndată furnizorul despre acest fapt și să transmită furnizorului o copie a ordinului de deconectare și actul de deconectare, în prima zi lucrătoare de la data deconectării. Copiile actului de deconectare și a ordinului de deconectare se expediază suplimentar de operatorul rețelei de distribuție consumatorului casnic prin poștă cu aviz, în termen de 3 zile calendaristice de la data deconectării instalațiilor electrice de la rețeaua electrică de distribuție. În cazul în care consumatorul casnic s-a adresat la furnizor pentru reconectare, în limitele termenului de 3 zile calendaristice de la deconectare, consumatorul casnic este informat despre cauzele deconectării, iar copiile actului de deconectare și a ordinului de deconectare nu se expediază prin poștă cu aviz. Concomitent, furnizorul informează operatorul rețelei de distribuție despre acest fapt și prezintă consumatorului casnic copia ordinului de deconectare și a actului de deconectare, transmise lui de operatorul rețelei de distribuție, în prealabil.

[Pct.130 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

131. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să țină evidența tuturor consumatorilor finali ale căror instalații electrice au fost deconectate de la rețeaua electrică. Operatorul de rețea informează furnizorul despre toate deconectările efectuate.

[Pct.131 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

132. Consumatorul final este în drept să solicite furnizorului reconectarea instalațiilor electrice la rețeaua electrică după înlăturarea motivelor care au dus la deconectarea instalațiilor electrice ale acestuia. Furnizorul solicită operatorului de rețea, iar ultimul este obligat să reconecteze la rețeaua electrică instalațiile electrice ce aparțin consumatorului final în termenul cel mai scurt posibil, dar nu mai târziu de 2 zile lucrătoare de la data achitării tarifului pentru reconectare.

[Pct.132 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

133. Cheltuielile pentru deconectarea/reconectarea instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului final, la solicitarea acestuia, se suportă de către consumatorul final și se calculează conform Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice.

[Pct.133 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

134. Consumatorul final achită tariful pentru reconectare numai în cazul în care deconectarea a avut loc cu respectarea prezentului Regulament. Furnizorului îi este interzis să perceapă plata pentru reconectare în cazul în care deconectarea instalațiilor electrice ce aparțin consumatorului

final a avut loc cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament.

[Pct.134 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

135. Operatorul rețelei de distribuție este în drept să perceapă plată pentru reamplasarea echipamentului de măsurare a consumatorilor casnici care au fost deconectați din cauza încălcării clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată sau în cazul refuzului, documentat, de a permite accesul personalului operatorului rețelei de distribuție la echipamentul de măsurare. Această plată se determină conform Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice.

[Pct.135 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

136. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să planifice și să efectueze lucrările de exploatare, de întreținere, de revizie și de reparație a rețelelor electrice de distribuție, inclusiv a rețelelor interne, în modul care asigură cea mai mică durată a întreruperii programate a livrării energiei electrice consumatorilor finali. Pe parcursul lunilor decembrie, ianuarie, februarie durata întreruperii programate a furnizării energiei electrice nu poate depăși 4 ore în zi. Se interzice operatorului rețelei de distribuție să efectueze lucrări de înlocuire a bransamentelor la consumatorii casnici pe parcursul perioadelor de timp în care temperatura aerului exterior este mai joasă de 0 0C.

[Pct.136 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

137. În cazul întreruperilor neprogramate a livrării energiei electrice, operatorul de rețea este obligat să restabilească livrarea energiei electrice către consumatorii finali în termenul cel mai scurt posibil, care să nu depășească, însă, termenul stabilit prin contractul de furnizare a energiei electrice, precum și limitele stabilite de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

[Pct.137 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

138. Operatorul rețelei de distribuție va asigura activitatea nonstop a unor echipe de intervenție operativă și a unor operatori de serviciu pentru înregistrarea apelurilor prin telefon ale consumatorilor finali la serviciul 24/24 de ore.

139. În cazul unor întreruperi neprogramate a livrării energiei electrice de nivel local (stradă, cartier), care afectează un număr mic de consumatori finali, operatorul rețelei de distribuție înregistrează fiecare apel (inclusiv data și ora) și informează consumatorul final despre numărul de înregistrare al apelului.

Operatorul rețelei de distribuție informează consumatorul final despre durata probabilă de restabilire a furnizării energiei electrice, precum și despre mersul lucrărilor de remediere.

[Pct.139 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

140. Operatorul de rețea întrerupe livrarea energiei electrice marilor consumatori finali prin automatizări de sistem, în condițiile legii.

[Pct.140 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

141. Operatorul de rețea negociază cu marii consumatori finali condițiile de conectare a instalațiilor lor electrice la sistemele de descărcare automată a sarcinii prin frecvență (DASF) sau la sistemele de descărcare automată a sarcinii de sistem (DAS).

[Pct.141 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

142. Se permite conectarea la sistemele DASF sau DAS doar a unor instalații electrice ale marilor consumatori finali, echipate cu receptoare electrice de categoria II și III, în conformitate cu nivelul de fiabilitate al furnizării energiei electrice, stabilit în Normele de amenajare a instalațiilor electrice. Se interzice conectarea la sistemele DASF sau DAS a unor instalații de utilizare ale marilor consumatori finali, echipate cu receptoare electrice de categoria I a fiabilității furnizării energiei electrice, în conformitate cu Normele de amenajare a instalațiilor electrice.

[Pct.142 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

143. În regimul de limitări și de restricții din sistemul electroenergetic, operatorul de rețea este în drept să aplice marilor consumatori finali tranșele de limitare a puterii electrice consumate. Tranșele de limitare a puterii, puterea minimă de avarie și puterea tehnologică sînt stipulate într-o anexă la contractul de furnizare a energiei electrice. Operatorul de rețea informează marii consumatori finali vizați și furnizorii acestora despre durata de aplicare a limitărilor de putere cu cel puțin 4 ore înainte de aplicarea limitărilor în cauză prin intermediul mass-media, al telefonului, al faxului, precum și prin alte modalități.

[Pct.143 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

144. Operatorul rețelei de distribuție este în drept să aplice, la indicația operatorului rețelei de transport și de sistem, măsuri de deconectare manuală sau automată a instalațiilor electrice ale consumatorilor finali în situații de avarie sau în scopul prevenirii unor posibile avarii în sistemul electroenergetic.

[Pct.144 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

145. Operatorul de rețea, furnizorul nu poartă răspundere față de consumatorul final pentru întreruperile în livrarea, furnizarea energiei electrice dacă acestea nu se datorează culpei sale.

[Pct.145 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Secțiunea 10

EVIDENȚA CONSUMULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ

146. Evidența consumului de energie electrică se ține cu echipamente de măsurare legalizate pe teritoriul Republicii Moldova, adecvate și verificate metrologic.

147. Fiecare loc de consum se dotează, în mod obligatoriu, cu echipament de măsurare pentru evidența consumului de energie electrică, iar caracteristicile și locul de amplasare ale acestuia sînt specificate în contractul de furnizare a energiei electrice.

148. Echipamentul de măsurare se amplasează doar în limitele teritoriului consumatorului final. Echipamentul de măsurare urmează a fi instalat în așa mod încît consumatorul final, furnizorul și operatorul de rețea să aibă acces liber pentru a citi indicațiile echipamentului de măsurare în orice moment.

149. Cheltuielile legate de procurarea, verificarea metrologică, instalarea, exploatarea, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici se suportă de către operatorul rețelei de distribuție.

Consumatorii noncasnici sînt obligați să procure, să instaleze, să efectueze verificarea metrologică, să exploateze, să întrețină, să repare și să înlocuiască echipamentul de măsurare a cantităților de energie electrică care le sînt furnizate. Verificarea metrologică periodică, exploatarea, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare a energiei electrice utilizată la locurile de uz comun și la funcționarea ascensoarelor se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție.

[Pct.149 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

150. Operatorul de rețea este obligat să informeze solicitantul, potențial consumator final, despre parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentelor de măsurare ce urmează a fi instalate, precum și despre tipurile echipamentelor de măsurare, legalizate pe teritoriul Republicii Moldova de către autoritatea centrală de metrologie.

151. Operatorul de rețea este obligat să accepte pentru instalare doar echipamente de măsurare verificate metrologic și legalizate pe teritoriul Republicii Moldova. Operatorul de rețea este obligat să refuze instalarea echipamentului de măsurare procurat de către solicitant, potențial consumator final, dacă acest echipament nu este adecvat, nu este legalizat, nu este verificat metrologic și/sau este demonstrat faptul că a fost sustras, sau dacă echipamentul de măsurare nu corespunde prevederilor Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, aprobat în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.

[Pct.151 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

152. Pentru consumatorul casnic, care locuiește la bloc cu multe apartamente, echipamentul de

măsurare va fi instalat conform Normelor de amenajare a instalațiilor electrice. Este obligatorie asigurarea protecției echipamentului de măsurare contra deteriorării și a vibrațiilor, precum și excluderea accesului liber al persoanelor terțe la echipamentul de măsurare.

153. După instalare, echipamentul de măsurare se sigilează și se pune sub tensiune de către personalul operatorului de rețea, în prezența obligatorie a consumatorului final, cu întocmirea procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, în două exemplare. Formularul procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare se elaborează de operatorul de rețea conform modelului stabilit în Anexa nr. 5 la prezentul Regulament. În procesul-verbal se indică data instalării, tipul și numărul echipamentului de măsurare, locul instalării lui, numele sau denumirea consumatorului final, denumirea operatorului de rețea, indicațiile inițiale ale echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor, alte informații. Cordonul sigiliului operatorului de rețea trebuie să fie multifilar, din oțel inox sau galvanizat. O copie a procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare se transmite de operatorul de rețea furnizorului, în termen de 1 zi lucrătoare din momentul semnării.

[Pct.153 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

153¹. Operatorul de rețea este în drept să întreprindă măsuri adecvate pentru prevenirea și pentru eliminarea intervențiilor în funcționarea echipamentului de măsurare. Măsurile respective se indică, în mod obligatoriu, în procesul -verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare sau în actul de control al echipamentului de măsurare, întocmit în prezența obligatorie a consumatorului final. Operatorul de rețea informează în mod obligatoriu consumatorul final despre acest fapt și despre consecințele ce pot surveni în cazul în care consumatorul final intervine în funcționarea echipamentului de măsurare.

[Pct.153¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

154. Consumatorul casnic, instalația de utilizare a căruia, nu este deconectată de la rețeaua electrică are drept de acces la întrerupătorul instalat în cutia de protecție după echipamentul de măsurare, în vederea efectuării de comutații.

155. Se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare și asupra sigiliilor aplicate lui sau asupra altor instalații ale operatorului de rețea, precum și să blocheze accesul personalului operatorului de rețea la acestea.

156. Consumatorul final sau persoana responsabilă de integritatea echipamentului de măsurare este obligat să înștiințeze furnizorul imediat ce depistează deteriorarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor operatorului de rețea. Furnizorul notifică de îndată acest fapt operatorului de rețea.

[Pct.156 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

157. Personalul operatorului de rețea este obligat să prezinte consumatorului final legitimația de serviciu și să comunice scopul vizitei în situația în care solicită acces pe proprietatea consumatorului final, în scopul controlului echipamentului de măsurare și a porțiunii de linie electrică dintre punctul de delimitare și echipamentul de măsurare, pentru citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, în vederea efectuării de lucrări la instalațiile, proprietate a operatorului de rețea și care sînt situate pe proprietatea consumatorului final sau în scopul deconectării de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale consumatorului final, conform prevederilor prezentului Regulament. În situațiile menționate, consumatorul final este obligat să asigure imediat și necondiționat accesul personalului operatorului de rețea, după caz, la echipamentul de măsurare și la instalațiile respective. În caz de refuz, operatorul de rețea este în drept să aplice prevederile punctelor 116¹, lit. c) și 118¹ lit. c) din prezentul Regulament.

[Pct.157 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

158. Personalul operatorului de rețea și consumatorul final sînt în drept să stabilească, de comun acord, timpul efectuării activităților stipulate la pct.157 din prezentul Regulament.

În cazul înlocuirii echipamentului de măsurare la consumatorii casnici, operatorul rețelei de distribuție informează consumatorii casnici despre data și intervalul de timp în limitele căruia vor

fi efectuate lucrările de înlocuire a echipamentului de măsurare, însă intervalul respectiv de timp nu va fi mai mare de 2 ore în cazul consumatorilor casnici din localitățile urbane și de 4 ore în cazul consumatorilor casnici din localitățile rurale.

[Pct.158 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

159. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare în scopul facturării energiei electrice se face lunar de către personalul operatorului de rețea. În cazul în care nu are acces la echipamentul de măsurare, operatorul de rețea este în drept să emită facturi în baza calculelor estimative ale consumului de energie electrică pe o perioadă nu mai mare de 2 luni. Totodată, operatorul de rețea este obligat să contacteze consumatorul final pentru a i se asigura accesul la echipamentul de măsurare în cazul în care consumatorul final achită în termen facturile emise. În cazul în care consumatorul final nu reacționează la solicitările operatorului de rețea, acesta este în drept să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final în cauză, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

[Pct.159 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

160. Pentru consumatorul noncasnic, operatorul de rețea efectuează controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate în funcție de necesitate și numai în prezența consumatorului noncasnic sau a reprezentantului consumatorului noncasnic, cu întocmirea actului de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Consumatorul noncasnic este obligat să informeze operatorul de rețea privind funcțiile persoanelor responsabile care sînt împuternicite să fie prezente la efectuarea controlului echipamentului de măsurare.

Pentru marii consumatori noncasnici, cu un consum lunar de 100 mii kWh și mai mult, controlul echipamentului de măsurare se efectuează de către operatorul de rețea o dată la trei luni.

161. Controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate, la consumatorul casnic, se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție în funcție de necesitate și numai în prezența consumatorului casnic sau a reprezentantului acestuia, inclusiv a membrilor familiei care locuiesc împreună cu el, cu întocmirea actului de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

[Pct.162 exclus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

163. Personalul operatorului de rețea nu este în drept să efectueze controlul echipamentului de măsurare în lipsa consumatorului final sau a reprezentantului acestuia. Personalul operatorului de rețea este obligat să examineze vizual integritatea echipamentului de măsurare și sigiliile aplicate fără a le deteriora sau viola. În cazul în care personalul operatorului de rețea depistează că echipamentul de măsurare este deteriorat și/sau că sigiliile sînt violate, el demonstrează încălcările respective consumatorului final. În scopul verificării schemei de conectare a echipamentului de măsurare, după ce a examinat vizual echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate lui, personalul operatorului de rețea este în drept să înlăture sigiliile aplicate de operatorul de rețea. Personalul operatorului de rețea, de asemenea, este în drept să verifice integritatea liniei electrice pe segmentul dintre punctul de delimitare și echipamentul de măsurare. În rezultatul controlului echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate și după verificarea integrității liniei electrice pe segmentul dintre punctul de delimitare și echipamentul de măsurare, personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească un act de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte, conform modelului aprobat de Agenție. Actul de control urmează să fie contrasemnat de consumatorul final.

Dacă în rezultatul controlului echipamentului de măsurare, din inițiativa operatorului de rețea sau a consumatorului final, se constată mersul în gol al acestuia, personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească actul de control al echipamentului de măsurare, contrasemnat de ambele părți, în care să fie specificat faptul constat, concomitent efectuîndu-se măsurări, la fața locului, pentru determinarea erorii de înregistrare a energiei electrice de echipamentul de măsurare. Rezultatele măsurărilor se includ în actul de control al echipamentului de măsurare și

servesc drept bază pentru efectuarea recalculării consumului de energie electrică de către furnizor.

164. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia a refuzat să participe la controlul echipamentului de măsurare, personalul operatorului de rețea efectuează controlul în lipsa acestuia, întocmind actul de control al echipamentului de măsurare în care se indică faptul refuzului. Actul de control al echipamentului de măsurare, semnat de către persoana responsabilă a operatorului de rețea se expediază consumatorului final prin poștă cu scrisoare recomandată, în termen de cel mult 3 zile calendaristice de la data efectuării controlului respectiv.

165. În cazul depistării încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, personalul operatorului de rețea este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului final și să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Personalul operatorului de rețea indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică este semnat de personalul operatorului de rețea și de consumatorul final sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, personalul operatorului de rețea indică în act faptul și motivele refuzului. În cazul conectării neautorizate a instalațiilor electrice sau a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, sau în cazul consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare, personalul operatorului de rețea înlătură încălcările depistate și transmite probele respective furnizorului odată cu prezentarea copiei actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

[Pct.165 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Pct.166 exclus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

167. Personalul operatorului de rețea este în drept să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare, pentru ca acesta să fie prezentat la constatare tehnico-științifică, în cazul în care presupune că respectivul echipament de măsurare este deteriorat, că s-a intervenit în echipamentul de măsurare sau că sigiliile aplicate sînt violate. Personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească un act de demontare, de modelul stabilit de Agenție, în două exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. În actul de demontare se indică, în mod obligatoriu, numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și motivele demontării. Personalul operatorului de rețea împachetează echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate într-o sacoșă proprie, aplică sigiliul la sacoșă și prezintă echipamentul de măsurare consumatorului final pentru a fi prezentat la constatarea tehnico-științifică, în termen de 15 zile calendaristice. Consumatorul final nu este în drept să desigileze sacoșă în care a fost plasat echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate.

Instituția în care urmează să fie efectuată constatarea tehnico-științifică se alege de către consumatorul final.

Înainte de efectuarea constatării tehnico-științifice, consumatorul final este în drept să solicite efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare, cheltuielile pentru verificarea metrologică de expertiză fiind suportate de către consumatorul final. Furnizorul și operatorul de rețea informează obligatoriu despre acest drept consumatorul final. În acest caz consumatorul final prezintă echipamentul de măsurare, la instituția în care urmează să fie efectuată constatarea tehnico-științifică, în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea raportului verificării metrologice de expertiză.

[Pct.167 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

168. Operatorul de rețea, consumatorul final au dreptul să solicite efectuarea constatării

tehnico-științifice repetate.

După efectuarea constatării tehnico-științifice, operatorul de rețea sau consumatorul final, după caz, este obligat să prezinte celuilalt, în termen de 10 zile calendaristice, echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate lui și raportul constatării tehnico-științifice a echipamentului de măsurare și /sau a sigiliilor aplicate echipamentului de măsurare. Operatorul de rețea este obligat să transmită furnizorului, în termen de cel mult 5 zile calendaristice, de la intrarea în posesie, raportul constatării tehnico-științifice, precum și echipamentul de măsurare și fostele sigilii aplicate de operatorul de rețea.

[Pct.168 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

169. În cazul în care consumatorul final nu prezintă echipamentul de măsurare, sigilat și/sau sigiliile aplicate echipamentului de măsurare, la constatarea tehnico-științifică sau dacă se constată că sigiliile aplicate sacoșei în care a fost împachetat echipamentul de măsurare sînt violate, sau dacă sacoșa în care a fost împachetat echipamentul de măsurare este deteriorată operatorul de rețea informează despre acest fapt furnizorul, iar, furnizorul este în drept să aplice față de consumatorul final prevederile pct. 93 – pct. 96 din prezentul Regulament.

În caz de distrugere, de sustragere sau de pierdere a echipamentului de măsurare și/sau a sigiliilor aplicate lui, după ce au fost transmise de către operatorul de rețea consumatorului final, furnizorul este în drept să aplice prevederile pct. 93 - pct. 96 din prezentul Regulament.

[Pct.169 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

170. În cazul în care operatorul de rețea consideră că, consumatorul final va întreprinde măsuri care pot duce la înlăturarea dovezilor prin care se poate demonstra violarea sigiliilor operatorului de rețea sau faptul intervenției în echipamentul de măsurare, operatorul de rețea este în drept să ceară efectuarea constatării tehnico-științifice în ziua depistării violării sigiliilor sau a intervenției în echipamentul de măsurare, cu participarea nemijlocită a părților. În cazul în care consumatorul final refuză să participe la efectuarea constatării tehnico-științifice, fapt indicat în actul de demontare a echipamentului de măsurare, operatorul de rețea va prezenta unilateral echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate, ambalate și sigilate, pentru a fi prezentate la instituția care efectuează constatări tehnico-științifice. Ulterior, raportul constatării tehnico-științifice, precum și echipamentul de măsurare și fostele sigilii aplicate, vor fi transmise de operatorul de rețea furnizorului, în termen de cel mult 5 zile calendaristice, de la intrarea în posesie.

[Pct.170 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

171. Cheltuielile pentru efectuarea constatării tehnico-științifice se achită de partea care a inițiat-o.

172. Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, concluziile raportului constatării tehnico-științifice, concluziile raportului verificării metrologice de expertiză, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată. Se interzice furnizorului să aplice prevederile pct. 93 – pct. 96 din prezentul Regulament în cazul în care nu a fost stabilită modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

[Pct.172 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173. Operatorul de rețea este obligat să transmită furnizorului o copie de pe actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în ziua întocmirii acestuia, precum și probele corespunzătoare, care indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

[Pct.173 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173¹. Furnizorul examinează documentele și probele care indică circumstanțele și mijloacele care au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie

electrică în termen de cel mult 20 de zile calendaristice din data primirii actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau a concluziilor raportului constatării tehnico-științifice, a concluziilor raportului verificării metrologice de expertiză și a altor documente, după caz. Dacă furnizorul stabilește că, consumatorul final nu a încălcat clauzele contractuale, furnizorul informează despre acest fapt consumatorul final respectiv, precum și operatorul de rețea, în termen de cel mult 5 zile calendaristice din data luării deciziei respective.

[Pct.173¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173². În cazul în care furnizorul a stabilit încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, furnizorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Furnizorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului final privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, furnizorul emite factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

[Pct.173² introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173³. Decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, precum și factura emisă în baza acesteia se expediază consumatorului final respectiv și operatorului de rețea, în termen de cel mult 5 zile calendaristice după luarea deciziei.

[Pct.173³ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173⁴. Decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică se contestă de consumatorul final în instanța de judecată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ. În cazul în care, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, instanța de judecată dispune anularea deciziei, furnizorul este obligat să anuleze factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, emisă în baza acestei decizii.

[Pct.173⁴ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173⁵. Furnizorul nu este în drept să solicite, iar operatorul de rețea nu este în drept să deconecteze instalațiile electrice ale consumatorului final pentru neachitarea facturii pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, emisă în baza deciziei contestate, în cazul în care:

a) consumatorul final a depus o cerere prealabilă referitor la contestarea deciziei furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică;

b) a depus o cerere de chemare în judecată privind contestarea deciziei furnizorului.

Consumatorul final este obligat să înștiințeze în scris furnizorul în cazul în care a depus o cerere de chemare în instanța de judecată, anexînd copia cererii de chemare în judecată, însă aceasta nu scutește consumatorul final de obligația de plată a facturilor pentru consumul curent al energiei electrice.

[Pct.173⁵ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

173⁶. Pe perioadă examinării de către furnizor a cererii prelabile sau în instanța de judecată a cererii de chemare în judecată depusă de consumatorul final, referitor la contestarea deciziei furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, consumatorul final este în drept să se adreseze cu o petiție la Agenție, care se expune cu privire la corectitudinea aplicării de către operatorul de rețea, de către furnizor a prevederilor prezentului

Regulament în legătură cu încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

[Pct.173⁶ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

174. În cazul în care consumatorul final înștiințează furnizorul, în conformitate cu pct. 156 din prezentul Regulament despre deteriorarea echipamentului de măsurare și/sau despre violarea sigiliilor operatorului de rețea, faptul nu este calificat drept încălcare de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, dacă, în urma analizelor, nu se demonstrează încălcarea respectivă.

[Pct.174 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

175. Cheltuielile pentru demontarea, remontarea sau reamplasarea echipamentului de măsurare, la cererea consumatorului final, sînt suportate integral de către consumatorul final. Cererea pentru demontarea, pentru remontarea sau pentru reamplasarea echipamentului de măsurare se depune de consumatorul final la oficiul furnizorului, care transmite cererea operatorului de rețea în ziua înregistrării. Plata pentru demontarea, pentru remontarea sau pentru reamplasarea echipamentului de măsurare se încasează de furnizor și se transmite operatorului de rețea, în ziua încasării.

[Pct.175 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

176. Consumatorul final suportă cheltuielile de reparare, demontare, verificare metrologică și remontare a echipamentului de măsurare deteriorat sau de înlocuire a lui, precum și este obligat să achite contravaloarea consumului recalculat de energie electrică în cazul în care deteriorarea echipamentului de măsurare are loc din vina acestuia.

[Pct.176 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

177. Echipamentele de măsurare, montate la consumatorii finali sau la operatorul de rețea și utilizate pentru facturare, trebuie verificate metrologic în termenele legale, stabilite în conformitate cu Lista Oficială a mijloacelor de măsurare supuse obligatoriu controlului metrologic al statului L.O.-2004, aprobată prin Hotărîrea Serviciului Standardizare și Metrologie nr. 1445-M din 4 ianuarie 2004 și numai în laboratoarele metrologice autorizate.

[Pct.177 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

178. Furnizorul, operatorul de rețea și consumatorul final sau reprezentanții acestora au dreptul să fie prezenți la verificarea metrologică a echipamentului de măsurare. Actul cu rezultatele verificării metrologice este pus la dispoziția furnizorului, a operatorului de rețea și a consumatorului final.

[Pct.178 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

179. Furnizorul, operatorul de rețea și consumatorul final pot iniția verificarea metrologică de expertiză a echipamentului de măsurare în cazul în care una din părți are reclamații. Plata pentru verificarea metrologică de expertiză va fi efectuată de partea care a inițiat-o. Dacă, în urma verificării, reclamația capătă confirmare, furnizorul efectuează recalculări în conformitate cu pct. 101 din prezentul Regulament. Consumatorul final va suporta cheltuielile pentru verificare în cazul în care reclamația lui nu capătă confirmare.

[Pct.179 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

180. Demontarea echipamentului de măsurare pentru efectuarea verificării metrologice de expertiză, la solicitarea consumatorului final, se efectuează de către operatorul de rețea, în decurs de cel mult 5 zile calendaristice de la data înregistrării cererii respective de către furnizor. Furnizorul este obligat să aducă la cunoștință consumatorului casnic obligația achitării de către consumatorul casnic a cheltuielilor pentru demontarea, remontarea echipamentului de măsurare și pentru verificarea metrologică de expertiză, dacă, în urma verificării metrologice de expertiză, solicitată de consumatorul casnic, se demonstrează că echipamentul de măsurare funcționează în limitele erorii admisibile. Furnizorul este obligat să transmită operatorului de rețea solicitarea privind demontarea echipamentului de măsurare pentru efectuarea verificării metrologice de expertiză în ziua înregistrării acesteia.

[Pct.180 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

181. La demontarea echipamentului de măsurare, pentru verificare metrologică de expertiză, personalul operatorului de rețea întocmește actul de demontare a echipamentului de măsurare în 2 exemplare (cîte un exemplar pentru fiecare parte), indicînd în el numărul echipamentului de măsurare și al sigiliilor, indicațiile echipamentului de măsurare, precum și cauzele demontării. Echipamentul de măsurare se împachetează și se sigilează de către operatorul de rețea și se înmînează consumatorului final pentru a fi prezentat, în termen de 7 zile calendaristice, de către consumatorul final, spre verificare metrologică de expertiză, la un laborator metrologic independent care dispune de autorizația corespunzătoare, eliberată în condițiile legii. Consumatorul este obligat să prezinte furnizorului concluziile verificării metrologice de expertiză și echipamentul de măsurare, în termen de 7 zile calendaristice, de la data primirii concluziilor în cauză.

[Pct.181 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

182. Operatorul de rețea este obligat să monteze consumatorului casnic un alt echipament de măsurare în locul echipamentului de măsurare demontat pentru efectuarea verificării metrologice periodice sau de expertiză, sau pentru efectuarea constatării tehnico-științifice a echipamentului de măsurare.

[Pct.182 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

183. În cazul în care, la consumatorul noncasnic, în locul echipamentului de măsurare, demontat pentru verificarea metrologică periodică, pentru verificarea metrologică de expertiză, pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, nu este posibil de instalat alt echipament de măsurare, operatorul de rețea, determină cantitatea de energie electrică consumată de consumatorul noncasnic, pe parcursul perioadei respective, în baza consumului mediu zilnic de energie electrică, înregistrat de echipamentul de măsurare pe parcursul a 3 luni anterioare demontării sau a 3 luni după remontarea echipamentului de măsurare ori potrivit consumului mediu zilnic, înregistrat pe parcursul perioadei calendaristice similare din anul precedent.

După obținerea de către furnizor a acordului operatorului de rețea, furnizorul și consumatorul noncasnic sînt în drept să stabilească, de comun acord, altă modalitate de determinare a cantității de energie electrică consumată pe perioada respectivă de timp, întocmind și semnînd un acord în acest sens. Furnizorul informează în termen de 5 zile lucrătoare operatorul de rețea despre recalcularea efectuată.

[Pct.183 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

184. Operatorul de rețea sigilează dispozitivele de acționare a separatoarelor transformatoarelor de tensiune, care alimentează echipamentele de măsurare. Reparația acestora se efectuează din contul consumatorului noncasnic, cu acordul operatorului de rețea, și în baza solicitării consumatorului noncasnic depusă la furnizor. Furnizorul expediază solicitarea respectivă operatorului de rețea în cel mult 1 zi lucrătoare de la înregistrarea ei.

[Pct.184 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

185. Reamplasarea, înlocuirea, din inițiativa consumatorului final, a transformatoarelor de măsură (care alimentează echipamentul de măsurare), inclusiv instalarea unor transformatoare de măsură cu alt coeficient de transformare, se efectuează din contul consumatorului final, cu acordul operatorului de rețea în baza solicitării consumatorului final depusă la furnizor. Furnizorul expediază solicitarea respectivă operatorului de rețea în cel mult 1 zi lucrătoare de la înregistrarea ei.

[Pct.185 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

186. Înainte de a instala lacătul său la panoul în care sînt montate echipamentele de măsurare, operatorul de rețea este obligat să efectueze, în prezența consumatorului final, controlul echipamentelor de măsurare, al sigiliilor aplicate și al schemei de conectare a echipamentelor de măsurare, cu întocmirea actului de control, în modul stabilit.

187. Consumatorul final este obligat să obțină acordul operatorului de rețea înainte de

demararea lucrărilor care conduc la modificarea schemei de conectare a echipamentului de măsurare. Solicitarea respectivă se depune de către consumatorul final la furnizor. Furnizorul expediază solicitarea respectivă operatorului de rețea în cel mult 1 zi lucrătoare de la înregistrarea ei. Pe durata efectuării acestor lucrări, evidența consumului de energie electrică se ține conform procedurii convenite a priori între părți.

[Pct.187 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

188. Controlul echipamentului de măsurare a energiei electrice consumate în locurile de uz comun se efectuează de către operatorului rețelei de distribuție în prezența gestionarului fondului locativ.

189. În cazul în care echipamentul de măsurare este instalat în limitele proprietății operatorului de rețea, responsabilitatea pentru integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate revine acestuia. Operatorul de rețea este obligat să asigure, la solicitare, accesul consumatorului final la echipamentul de măsurare. În acest caz, consumatorul final este în drept să aplice sigiliul său echipamentului de măsurare.

Secțiunea 11 □

RECLAMAȚIILE CONSUMATORILOR FINALI ȘI PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A NEÎNȚELEGERILOR

190. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să dispună de centre pentru relații cu consumatorii finali, unde au acces liber toți consumatorii finali, pe parcursul programului de lucru, și să desemneze personalul cu drept de decizie, responsabil de examinarea reclamațiilor și de soluționarea problemelor consumatorilor finali legate de furnizarea, de transportul și de distribuția energiei electrice.

191. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să aducă periodic la cunoștința consumatorilor finali și să prezinte Agenției următoarele date referitoare la activitatea centrelor pentru relații cu consumatorii finali:

- a) adresele sediilor, numerele de telefon, inclusiv numărul de telefon al serviciului 24/24 și adresele poștei electronice (dacă sînt disponibile) unde consumatorii finali pot adresa reclamații;
- b) programul de lucru, de cel puțin 5 zile pe săptămîină a cîte 8 ore pe zi, pe parcursul căruia consumatorul final poate adresa reclamația.

192. Personalul responsabil de examinarea reclamațiilor consumatorilor finali trebuie să dispună de aptitudini și împuterniciri pentru:

- a) a examina reclamațiile și a soluționa neînțelegerile direct, prin negocieri, cu consumatorul final;
- b) a remite reclamația către persoana furnizorului, a operatorului de rețea, investită cu atribuții privind examinarea și soluționarea problemelor abordate în reclamație;
- c) a informa consumatorul final despre drepturile lui în procesul de soluționare a neînțelegerilor.

193. Întreg personalul de conducere al furnizorului, al operatorului de rețea este obligat să acorde audiență consumatorilor finali care solicită aceasta, în scopul soluționării problemelor consumatorilor finali. Programul de audiență se aprobă de Agenție și se afișează în toate centrele pentru relații cu consumatorii finali.

193¹. Petițiile consumatorilor finali în legătură cu contractarea, deconectarea, reconectarea, facturarea, precum și referitor la încălcarea clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică se examinează și se soluționează de furnizor, în termenele stabilite de lege. Operatorul de rețea este obligat să colaboreze cu furnizorul, prin prezentarea informațiilor solicitate de ultimul și necesare lui pentru soluționarea problemelor abordate în petițiile consumatorilor finali.

[Pct.193¹ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

193². Petițiile consumatorilor finali cu privire la deconectare se examinează și se soluționează de furnizor indiferent dacă deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorilor finali a fost

efectuată la cererea furnizorului sau din inițiativa operatorului de rețea. În cazul în care, la examinarea petițiilor consumatorilor finali, furnizorul constată că operatorul de rețea a încălcat termenul de reconectare stabilit, acesta solicită operatorului de rețea să achite consumatorului final prejudiciat compensația calculată în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice și informează despre acest fapt petiționarul.

[Pct.193² introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

193³. Operatorul de rețea este obligat să examineze petițiile și să soluționeze problemele consumatorilor finali parvenite în legătură cu racordarea, delimitarea, întreruperea și limitarea livrării energiei electrice, referitor la calitatea energiei electrice, precum și să achite consumatorilor finali compensații calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

[Pct.193³ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

193⁴. Consumatorii finali sînt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de furnizor, de operatorul de rețea, în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova.

[Pct.193⁴ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

193⁵. În cazul în care un consumator final a adresat furnizorului sau operatorului de rețea o petiție care urmează să fie examinată și soluționată de celălalt titular de licență, operatorul de rețea sau furnizorul, după caz, este obligat să transmită petiția celui alt titular de licență (furnizor sau operator de rețea) în termen de cel mult 3 zile lucrătoare și să informeze despre acest fapt petiționarul.

[Pct.193⁵ introdus prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

194. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să țină evidența reclamațiilor. Informația despre reclamații include cel puțin:

- a) data depunerii reclamației;
- b) numele persoanei care a depus reclamația;
- c) esența problemei abordate în reclamație;
- d) acțiunile întreprinse de furnizor, de operatorul de rețea pentru soluționarea problemelor abordate în reclamație;
- e) decizia furnizorului, a operatorului de rețea.

195. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să prezinte Agenției orice informație solicitată privind reclamațiile, copiile înregistrărilor și ale deciziilor sau alte documente necesare examinării și soluționării de către Agenție a problemelor abordate în petiții.

196. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să depună toate eforturile pentru soluționarea rezonabilă a neînțelegerilor cu consumatorii finali, pe cale amiabilă, și în termene cât mai restrînse.

197. În cazul în care neînțelegerea dintre consumatorul final și furnizor, operatorul de rețea nu este soluționată pe cale amiabilă, furnizorul, operatorul de rețea este obligat să examineze situația creată și să răspundă în scris consumatorului final, în termenele prevăzute de lege.

198. În caz de dezacord cu răspunsul furnizorului, al operatorului de rețea, ori dacă nu a primit în termenul stabilit răspuns de la furnizor, de la operatorul de rețea, consumatorul final este în drept să se adreseze Agenției, pentru soluționarea neînțelegerii iscate sau în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

[Pct.198 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

199. În cazul în care consumatorul final nu este de acord cu răspunsul Agenției el este în drept să conteste acest răspuns în instanța de judecată în conformitate cu Legea cu privire la petiționare nr.190-XIII din 19 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 6-8, art.23). Deciziile Agenției, de soluționare a problemelor invocate în petiție pot fi contestate în termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 57-58, art. 375).

Secțiunea 12

CALITATEA SERVICIULUI DE DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE

200. Furnizorul, operatorul de rețea este obligat să asigure continuitatea furnizării energiei electrice consumatorilor finali la parametri de calitate prevăzuți de Regulamentul cu privire la calitatea *serviciilor de transport și de distribuție* a energiei electrice și potrivit clauzelor contractului de furnizare a energiei electrice.

[Pct.200 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

201. În cazuri de supratensiuni sau goluri de tensiune, repetate, operatorul rețelei de distribuție înregistrează fiecare apel de acest gen al consumatorului final (inclusiv data și ora), iar acesta este informat despre numărul de înregistrare a apelului și durata aproximativă de timp pentru înlăturarea defecțiunii.

202. Înlăturarea defecțiunilor în cazurile menționate la pct. 201 din prezentul Regulament este precedată de măsurarea tensiunii în punctul(ele) indicat(e) de consumatorul final, cu consemnarea rezultatelor măsurărilor într-un act întocmit de personalul operatorului rețelei de distribuție, în termen de cel mult 5 zile calendaristice de la data înregistrării reclamației, în două exemplare și semnat de părți. În cazul în care, urmare a supratensiunii, sînt defectate receptoarele electrice ale consumatorului final, el indică personalului operatorului rețelei de distribuție receptoarele defectate, iar lista acestora se include în act.

203. Consumatorii finali depun la oficiul operatorului de rețea reclamații privind parametri de calitate a energiei electrice furnizate, stabiliți în Normele de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109), în termen de 5 zile lucrătoare de la data depistării încălcării parametrilor de calitate a energiei electrice sau de la data restabilirii livrării energiei electrice, după întreruperea neprogramată. La examinarea reclamațiilor consumatorilor finali, operatorul de rețea este obligat să aplice și prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

[Pct.203 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

204. Operatorul de rețea este obligat să înlătore supratensiunile și golurile repetate de tensiune, în termene cît mai restrînse, care să nu depășească 24 ore de la înregistrarea apelurilor sau a reclamațiilor consumatorilor finali.

[Pct.204 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

205. Consumatorul final va pune la dispoziția operatorului rețelei de distribuție toate datele legate de susținerea reclamației și cererea de reparare a prejudiciului.

206. În cazul în care este dovedită nerespectarea de către operatorul rețelei de distribuție a parametrilor de calitate a serviciului distribuție a energiei electrice, stipulați în Normele de calitate a energiei electrice în sistemele electroenergetice publice (standardul național GOST 13109), în regulamentul aprobat de Agenție și în clauzele contractuale, operatorul rețelei de distribuție este obligat să achite consumatorului final despăgubirea pentru prejudiciul cauzat, inclusiv să acopere cheltuielile aferente reparației receptoarelor electrice care au ieșit din funcțiune sau, după caz, contravaloarea acestora.

[Pct.206 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

207. În cazul deteriorării receptoarelor electrice ale consumatorului casnic, repararea prejudiciului are loc cu respectarea următoarelor condiții:

a) consumatorul casnic a depus la furnizor, operatorul rețelei de distribuție o cerere în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la data apariției/depistării, după caz, a evenimentului care a produs deteriorarea receptoarelor electrice;

b) în rezultatul analizei, efectuate, în comun, de către consumatorul casnic și operatorul rețelei de distribuție, se constată faptul producerii șocului sau a golului de tensiune, invocat de consumatorul casnic, care a cauzat deteriorarea receptoarelor electrice ale consumatorului casnic.

În cazul neînțelegerilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorul casnic, operatorul rețelei de distribuție invită, printr-o scrisoare, Inspectoratul Energetic de Stat la examinarea neînțelegerii, indicînd adresa locului de consum, data producerii șocului sau a golului de tensiune, data și timpul examinării și va asigura reprezentantul Inspectoratului Energetic de Stat cu transport;

c) consumatorul casnic a prezentat operatorului rețelei de distribuție documente care confirmă suma cheltuielilor achitate pentru reparația receptoarelor electrice, precum și numărul patentei de întreprinzător al persoanei care a efectuat reparația receptoarelor electrice, după caz.

La solicitarea consumatorului casnic, operatorul rețelei de distribuție este obligat să organizeze reparația receptoarelor defectate ale consumatorului casnic, inclusiv transportul lor la atelierul de reparație și înapoi.

Se interzice operatorului rețelei de distribuție să solicite alte documente decît cele stabilite la lit. c) din prezentul punct.

Dacă un receptor electric defectat nu poate fi reparat și acest fapt este demonstrat corespunzător, operatorul rețelei de distribuție este obligat să achite consumatorului casnic contravaloarea acestuia la prezentarea documentului justificativ de către consumatorul casnic.

[Pct.207 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

208. Operatorul de rețea nu poartă răspundere pentru devierea peste limitele admisibile a parametrilor de calitate a energiei electrice în cazul în care aceste devieri sînt cauzate de instalațiile electrice ce aparțin consumatorului final.

[Pct.208 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

209. Operatorul de rețea este obligat să dispună de echipament pentru verificarea parametrilor de calitate a energiei electrice.

Secțiunea 13

CONDIȚII REFERITOARE LA FUNCȚIONAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE ALE CONSUMATORILOR FINALI

[Secțiunea 13 denumirea modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

210. Consumatorii finali, care au montate instalații de compensare a puterii reactive, sînt obligați să le exploateze conform regimului prevăzut în contractele de furnizare a energiei electrice.

211. Timpul pentru efectuarea lucrărilor de reparație a instalațiilor operatorului de rețea, situate pe proprietatea consumatorului final, se stabilește de comun acord cu consumatorul final.

212. Personalul operatorului de rețea, care instalează noi echipamente, efectuează reparația sau modifică instalațiile existente, este obligat să readucă la starea inițială terenul, elementele de construcții și instalațiile consumatorului final sau ale proprietarului terț, afectate în procesul executării acestor lucrări.

213. Se interzice consumatorilor finali, persoane fizice și juridice, să ridice pe traseele liniilor electrice construcții, să depoziteze materiale, să sădească arbori, precum și să execute lucrări subterane sau alte lucrări care pot crea obstacole, pun în pericol viața oamenilor sau împiedică operatorul de rețea să efectueze operațiile de exploatare și de întreținere a instalațiilor ce-i aparțin, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 59-61, art. 603).

214. Consumatorii finali sînt obligați să instaleze și să utilizeze numai aparate, receptoare, utilaj și materiale electrice care corespund documentelor normativ-tehnice obligatorii stabilite prin lege.

215. Instalațiile electrice ale consumatorului final nu trebuie să pună în pericol viața și sănătatea oamenilor, să prejudicieze proprietatea, să provoace deranjamente în funcționarea normală a obiectelor sistemului electroenergetic și în furnizarea energiei electrice către alți

consumatori finali.

Consumatorul final repară daunele provocate de instalațiile sale electrice, în cazul în care instalațiile electrice ce-i aparțin au cauzat înrăutățirea parametrilor de calitate a energiei electrice livrate altor consumatori finali sau au împiedicat livrarea continuă a energiei electrice altor consumatori finali.

[Pct.215 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Secțiunea 14

PREVEDERI SPECIALE

216. Consumatorului final i se interzice orice intervenție asupra rețelei electrice.

217. Prin depășirea consumului lunar contractat, dar fără depășirea puterii contractate, consumatorul final are dreptul să consume, cu acordul furnizorului, cantitatea de energie electrică pe care nu a consumat-o din cauza limitărilor.

218. Consumatorul final nu poate pretinde despăgubiri pentru pagubele cauzate urmare a accidentelor produse la instalațiile electrice ce-i aparțin din cauza nerespectării de către acesta a normelor și a instrucțiunilor de exploatare.

[Pct.218 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

219. În cazul în care proprietarul terenului sau al imobilului pe care este amplasată legal rețeaua electrică solicită reamplasarea acesteia, proprietarul terenului sau al imobilului va obține acordurile proprietarilor sau ale deținătorilor legali ai terenurilor unde urmează să fie reamplasată rețeaua electrică și va suportă toate cheltuielile legate de reamplasarea rețelei electrice.

[Pct.219 în redacția HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

220. În situații de forță majoră și de calamități naturale zonale, operatorul de rețea este în drept să întrerupă operativ livrarea energiei electrice consumatorilor finali din zona afectată, în scopul evitării unor efecte mai grave în sistemul electroenergetic. Operatorul de rețea este obligat să informeze consumatorii finali despre întreruperea livrării energiei electrice în condițiile prevăzute în prezentul Regulament.

[Pct.220 modificat prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

anexa nr.1

[Anexa nr.1 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Anexa nr. 1a nr.1
la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărârea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

CLAUZELE OBLIGATORII

ale contractului de furnizare a energiei electrice consumatorului casnic

I. DATE GENERALE

1. Locul de consum

_____
(municipiu, oraș, sat, comuna, localitatea,

_____
strada, numărul, blocul, apartamentul, numărul de telefon)

deținând actul ce atestă dreptul de proprietate nr._____, Contractul de închiriere nr._____
din _____ sau alte acte legale _____

2. Avizul de racordare (pentru noii consumatori casnici) nr._____ din _____,

emis de _____.

3. Informația referitoare la datele echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate va fi reflectată în Procesul verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare întocmit de operatorul de rețea și contrasemnat de Consumatorul casnic, în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție).

4. Puterea contractată _____ kW.

5. Tensiunea nominală de alimentare _____ V.

Valorile abaterii admisibile a tensiunii constituie $\pm 5\%$, iar valorile abaterii admisibile limită a tensiunii – $\pm 10\%$, în conformitate cu standardul național GOST 13109-97. Durata abaterilor admisibile limită este stabilită prin GOST 13109-97 și constituie 5% din intervalul de timp de 24 ore. Durata abaterilor admisibile ale tensiunii este nelimitată.

II. OBIECTUL ȘI DURATA CONTRACTULUI

6. Obiect al Contractului este furnizarea energiei electrice Consumatorului casnic, la locul de consum specificat în datele generale, inclusiv la locurile de uz comun, după caz.

7. Contractul de furnizare a energiei electrice este încheiat pentru o durată de timp _____ (nelimitată sau determinată la solicitarea Consumatorului casnic), întocmit în două exemplare (cîte un exemplar pentru fiecare parte) și intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți.

III. OBLIGAȚIILE ȘI DREPTURILE FURNIZORULUI

8. Furnizorul are următoarele obligații:

a) să asigure furnizarea fiabilă și continuă a energiei electrice Consumatorului casnic pînă la clemele de ieșire din aparatul de protecție instalat după echipamentul de măsurare, la parametrii de calitate stabiliți în actele normative și în documentele normativ-tehnice în vigoare, inclusiv potrivit Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice;

d) să expedieze lunar Consumatorului casnic factura emisă în baza indicațiilor echipamentului de măsurare pentru plata energiei electrice consumate la tariful în vigoare, aprobat de Agenție, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului-limită de plată a facturii, indicat în această factură;

e) să determine cantitatea de energie electrică consumată pe parcursul perioadei de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare și pînă la data restabilirii evidenței consumului de energie electrică, conform consumului mediu zilnic înregistrat pe parcursul perioadei de 3 luni anterioare ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare sau a 3 luni ulterioare restabilirii evidenței consumului energiei electrice sau a consumului mediu zilnic înregistrat pe parcursul perioadei calendaristice similare a anului precedent în cazul în care echipamentul de măsurare este defectat din motive care nu dovedesc implicarea Consumatorului casnic. Perioada pentru care este efectuat calculul consumului de energie electrică în baza consumului mediu zilnic nu va depăși 3 luni;

f) să prezinte Consumatorului casnic calculele sumelor incluse în factură ce nu sînt bazate pe indicațiile echipamentului de măsurare, inclusiv calculul cantității de energie electrică în urma încălcării clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

g) să asigure reconectarea la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ce aparțin Consumatorului casnic și să reia furnizarea energiei electrice în decurs de 2 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către Consumatorul casnic, dacă acesta a înlăturat toate motivele care au cauzat deconectarea instalațiilor electrice de la rețeaua electrică a operatorului rețelei de distribuție și a achitat tariful pentru reconectare;

h) să prezinte, la cererea Consumatorului casnic, informații despre istoricul de consum, plățile și penalitățile calculate și achitate;

i) să răspundă operativ la petițiile Consumatorului casnic, inclusiv la sesizările orale parvenite prin telefon;

j) să recupereze prejudiciile materiale și morale cauzate Consumatorului casnic;

k) să restituie datoriile față de Consumatorul casnic, acumulate pînă la data rezilierii contractului;

m) să asigure efectuarea în termen a verificării metrologice periodice a echipamentului de măsurare.

9. Furnizorul are următoarele drepturi:

a) să verifice și să constate respectarea de către Consumatorul casnic a prevederilor Contractului;

b) să recalculeze consumul de energie electrică, conform sistemului pausal, în cazul constatării încălcării

de către Consumatorul casnic a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată;

c) să includă suma, cauzată de emiterea unei facturi eronate în defavoarea Furnizorului, în plata pentru luna ulterioară depistării erorii. Furnizorul nu este în drept să perceapă plata datorată emiterii unei facturi eronate dacă faptul emiterii unei facturi eronate a fost depistat după expirarea termenului de prescripție, stabilit prin Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.1107-XV din 6 iunie 2002, sau în cazul în care nu demonstrează faptul și data emiterii unei facturi eronate;

d) să solicite operatorului rețelei de distribuție să deconecteze instalațiile electrice ce aparțin Consumatorului casnic, în cazurile prevăzute în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice și în conformitate cu prevederile Contractului.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONSUMATORULUI CASNIC

10. Consumatorul casnic are următoarele drepturi:

a) la furnizarea continuă a energiei electrice la parametri de calitate, stabiliți prin actele normative și prin standardul național GOST 13109;

b) la prezentarea de către Furnizor a informațiilor privind istoricul de consum, plățile și penalitățile calculate și achitate;

d) să verifice și să constate respectarea de către Furnizor a prevederilor Contractului;

e) să solicite Furnizorului să întreprindă măsuri corespunzătoare pentru înlăturarea de către operatorul rețelei de distribuție a deranjamentelor din rețelele electrice și/sau rețelele interne ale blocurilor de locuit, precum și în cazul funcționării necorespunzătoare a echipamentului de măsurare;

f) la suspendarea Contractului și la sistarea furnizării energiei electrice pentru o perioadă de timp determinată, dar nu mai mică de o lună;

g) la prelungirea, sau rezilierea Contractului de furnizare a energiei electrice;

h) să fie prezent la citirea indicațiilor și la verificarea echipamentului de măsurare, precum și la efectuarea constatării tehnico-științifice a echipamentului de măsurare.

11. Consumatorul casnic are următoarele obligații:

a) să consume energie electrică numai pentru necesități casnice;

b) să utilizeze energia electrică în mod rațional, eficient, inofensiv și fără încălcări;

c) să consume energie electrică numai prin receptoarele care corespund documentelor normativ-tehnice obligatorii;

d) să achite integral și în termenul indicat în factură plata pentru consumul energiei electrice, inclusiv a celei consumate la locurile de uz comun, după caz;

e) să sesizeze imediat Furnizorul în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau dacă depistează violarea sigiliilor operatorului de rețea;

f) să rezilieze Contractul de furnizare a energiei electrice, dacă nu necesită energie electrică, și să achite Furnizorului integral plata pentru energia electrică;

g) să nu permită conectarea instalațiilor electrice ale altor persoane la instalația electrică proprie fără acordul prealabil în scris al Furnizorului;

i) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate acestui echipament;

j) să fie prezent la controlul echipamentului de măsurare;

l) să instaleze și să utilizeze doar aparate, utilaj și materiale electrice care corespund normelor tehnice.

11.1. În legătură cu executarea prezentului Contract, Consumatorul casnic beneficiază de drepturi și trebuie să execute obligații față de operatorul rețelei de distribuție, în modul și în condițiile stabilite în Legea cu privire la energia electrică și în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

V. RĂSPUNDEREA CONTRACTUALĂ

12. În conformitate cu legislația în vigoare, Furnizorul restituie suma percepută suplimentar de la Consumatorul casnic și repară prejudiciile cauzate Consumatorului casnic în procesul de furnizare a energiei electrice.

14. Furnizorul nu poartă răspundere pentru nerespectarea obligațiilor contractuale în cazul în care acestea nu sunt datorate culpei furnizorului.

15. Consumatorul casnic repară daunele justificate, provocate de instalațiile sale electrice în cazul în care instalațiile electrice ale Consumatorului casnic au cauzat înrăutățirea parametrilor de calitate a energiei electrice livrate altor consumatori finali sau au împiedicat livrarea continuă a energiei electrice.

altor consumatori finali.

VI. DECONECTAREA ȘI RECONECTAREA LA REȚEAUA ELECTRICĂ A INSTALAȚIILOR ELECTRICE CE APARTIN CONSUMATORULUI CASNIC

16. Furnizorul este în drept să solicite operatorului rețelei de distribuție deconectarea de la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor electrice ce aparțin Consumatorului casnic în următoarele cazuri:

- d) în caz de neachitare de către consumatorul casnic a facturii, în decurs de 10 zile calendaristice de la data limită indicată în factura, prezentată consumatorului casnic cu respectarea termenului prevăzut la pct. 51, lit. b) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice;
- f) în cazul consumului fără evidență a energiei electrice sau consumul fără evidență a energiei electrice pe o perioadă de timp ce depășește o lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului casnic;
- g) în cazul în care consumatorul casnic a întreprins acțiuni care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, consumatorul casnic neachitând plata calculată de către furnizor pentru acest consum;
- h) în caz de racordare la instalația proprie a consumatorului casnic a instalației electrice a unui subconsumator, fără acordul prealabil al furnizorului;
- i) în caz de refuz din partea consumatorului casnic de a încheia un nou contract de furnizare a energiei electrice la schimbarea destinației spațiului locativ;
- j) în caz de utilizare parțială a spațiului locativ în alte scopuri decât cele casnice, fără instalarea echipamentului de măsurare pentru evidența separată a cantității de energie electrică consumată în partea respectivă a imobilului;
- k) dacă a expirat termenul contractului de furnizare a energiei electrice, iar consumatorul casnic nu solicită prelungirea acestuia;

Deconectarea instalațiilor electrice ale Consumatorului casnic se efectuează doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp 800 – 1700. Deconectarea instalației de utilizare a Consumatorului casnic în conformitate cu lit. f), h) i), j) și k) se efectuează numai după avizarea Consumatorului casnic. Avizul de deconectare se expediază sau se înmânează Consumatorului casnic cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

În situațiile prevăzute la lit. d) și lit. g) Furnizorul îl informează pe consumatorul casnic prin intermediul facturii de plată a energiei electrice, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

17. Furnizorul asigură deconectarea de la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor electrice ce aparțin Consumatorului casnic, la cererea Consumatorului casnic, în cel mult 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii depuse în scris de către Consumatorul casnic.

18. Reconectarea instalațiilor electrice la rețeaua electrică de distribuție se va efectua după înlăturarea de către Consumatorul casnic a motivelor de deconectare, într-un termen cât mai scurt posibil, dar nu mai târziu de 2 zile lucrătoare de la data achitării tarifului pentru reconectare, calculată conform Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de unitățile de distribuție a energiei electrice, aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

VII. MODIFICAREA CONTRACTULUI

19. Orice modificare a Contractului este valabilă, dacă se efectuează în scris și este semnată de ambele părți, constituind anexă separată la Contract. Dacă, ulterior încheierii Contractului, intră în vigoare noi acte legislative sau normative ori se modifică cele existente, care stabilesc reguli noi de furnizare, utilizare și facturare a energiei electrice, părțile contractante vor aplica noile reguli, iar furnizorul va notifica în scris Consumatorului casnic cu privire la modificările operate în legislație.

VIII. SUSPENDAREA CONTRACTULUI ȘI REZILIEREA LUI

20. Se permite suspendarea Contractului de furnizare a energiei electrice pe o perioadă de timp de cel puțin o lună, la cererea în scris a Consumatorului casnic, depusă la oficiul Furnizorului cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de data suspendării. În acest caz, Consumatorul casnic este obligat să achite integral plata pentru cantitatea de energie electrică facturată, precum și tariful pentru deconectare, aprobat de Agenție. Se permite suspendarea Contractului de furnizare a energiei electrice de către Furnizor pe o perioadă de 30 zile calendaristice în cazul deconectării de la rețeaua electrică a

instalațiilor electrice ce aparțin Consumatorului casnic, cu respectarea prevederilor Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice și a legislației în domeniu.

21. Contractul de furnizare a energiei electrice poate fi reziliat:

- a) la cererea Consumatorului casnic depusă în scris la oficiul Furnizorului cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de data rezilierii Contractului de furnizare a energiei electrice;
- b) după suspendarea Contractului de furnizare a energiei electrice pe o perioadă de 30 zile calendaristice, ca urmare a deconectării instalației Consumatorului casnic de la rețeaua electrică și dacă acesta nu a înlăturat cauzele pentru care a fost deconectată instalația de utilizare și nu a solicitat reconectarea ei.

În cazul depunerii cererii de reziliere a Contractului de furnizare a energiei electrice, Consumatorul casnic este obligat să achite integral plata pentru energia electrică facturată până la data rezilierii.

IX. SOLUȚIONAREA NEÎNȚELEGERILOR ȘI LITIGIILOR

22. Consumatorul casnic și Furnizorul sînt în drept să apeleze la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică sau în instanța de judecată în cazul în care neînțelegerile sau, respectiv, litigiile nu pot fi soluționate pe cale amiabilă, prin negocieri, de către părți.

X. CLAUZE SPECIALE

23. Se interzice Consumatorului casnic să ridice pe traseele liniilor electrice de transport și de distribuție construcții, să sădească arbori, să depoziteze materiale, precum și să execute lucrări subterane sau alte lucrări care pot crea obstacole, ce pun în pericol viața oamenilor sau care împiedică exploatarea și întreținerea instalațiilor și a rețelelor electrice, în conformitate cu documentele normativ-tehnice obligatorii.

24. Procurarea, verificarea metrologică, instalarea, exploatarea, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare se efectuează din contul operatorului rețelei de distribuție, în conformitate cu Legea cu privire la energetică, nr.1525-XIII din 19.02.1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 50-51, art. 366) și Legea cu privire la energia electrică, nr.124 din 23 decembrie 2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art. 33).

25. Furnizorul încheie, modifică, prelungește sau suspendă acțiunea Contractului de furnizare a energiei electrice fără a percepe plată de la Consumatorul casnic.

26. Situațiile neprevăzute în Contract sînt reglementate de prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice și de legislația în vigoare.

[Anexa nr.1 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[anexa nr.2](#)

[Anexa nr.2 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Anexa nr.2 modificată prin RMO110 din MO110-112/08.07.11, pag.84]

Anexa nr.2

la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărîrea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

CLAUZELE OBLIGATORII

ale contractului de furnizare a energiei electrice consumatorului noncasnic

I. OBIECTUL CONTRACTULUI

1.1. Obiect al Contractului este furnizarea energiei electrice la locul(rile) de consum, specificat(te) în anexa la Contract, și reglementarea raporturilor dintre Furnizor și Consumatorul noncasnic privind furnizarea, utilizarea, facturarea, plata, condițiile de consum al

energiei electrice, precum și alte condiții legate de furnizarea acesteia.

1.2. Puterea contractată și puterea totală a receptorilor electrici, categoria de fiabilitate a alimentării cu energie electrică a Consumatorului noncasnic, precum și alți parametri sînt stabiliți de părți în anexe separate, care reprezintă părți integrante ale Contractului.

II. CONDIȚIILE DE FURNIZARE

2.1. Furnizorul va furniza Consumatorului noncasnic energia electrică contractată, iar Consumatorul noncasnic va utiliza energia electrică în conformitate cu prevederile Contractului și cu respectarea strictă a actelor legislative și normative care reglementează furnizarea și utilizarea energiei electrice.

2.2. Evidența consumului de energie electrică este efectuată prin intermediul echipamentului de măsurare al Consumatorului noncasnic care este responsabil de integritatea acestuia. În cazul în care echipamentul de măsurare este instalat în limitele proprietății operatorului de rețea responsabil de integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate este operatorul de rețea. Operatorul de rețea va asigura, la solicitare, accesul Consumatorului noncasnic la echipamentul de măsurare. În acest caz, Consumatorul noncasnic este în drept să aplice sigiliul său echipamentului de măsurare.

2.3. Lucrările de instalare, exploatare, deservire, reparare, verificare metrologică periodică și de înlocuire a echipamentului de măsurare al Consumatorului noncasnic se efectuează în conformitate cu Legea cu privire la energetică, nr.1525-XIII din 19.02.98 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 50-51, art.366) și Legea nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.23-24, art.33), iar cheltuielile se suportă de către Consumatorul noncasnic.

2.4. Controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate acestuia se va efectua de către operatorul de rețea, după necesitate, și numai în prezența reprezentantului Consumatorului noncasnic.

2.5. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare în scopul facturării energiei electrice consumate de Consumatorul noncasnic, se va efectua de Operatorul de rețea lunar, în prezența reprezentantului Consumatorului noncasnic.

2.6. Consumatorul noncasnic este în drept să transmită energia electrică unui subconsumator numai cu acordul prealabil al Furnizorului.

2.8. Furnizorul este în drept să solicite operatorului de rețea deconectarea instalațiilor electrice ale Consumatorului noncasnic în următoarele cazuri:

c) în caz de neachitare de către consumatorul noncasnic a facturii, în decurs de 10 zile calendaristice de la data limită indicată în factura, prezentată consumatorului noncasnic cu respectarea termenului prevăzut la pct. 51, lit. b) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice;

g) în cazul în care consumatorul noncasnic a întreprins acțiuni care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, consumatorul noncasnic neachitînd plata pentru energia electrică recalculată;

h) în cazul consumului fără evidență a energiei electrice sau al consumului fără evidență a energiei electrice pe o perioadă mai mare de o lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului noncasnic;

i) în caz de racordare a instalației electrice a unui subconsumator la instalația de utilizare a consumatorului noncasnic fără acordul prealabil al furnizorului;

k) dacă a expirat termenul contractului de furnizare a energiei electrice, iar consumatorul noncasnic nu solicită prelungirea lui.

Deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorului noncasnic în conformitate cu lit. h), i) și k), se efectuează numai cu avizarea Consumatorului noncasnic. Avizul de deconectare se expediază sau se înmînează Consumatorului noncasnic cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

În situațiile prevăzute la lit. c) și g) din prezentul punct, Furnizorul îl informează pe consumatorul noncasnic, prin intermediul facturii de plată a energiei electrice, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

2.9. Furnizorul asigură deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ce aparțin Consumatorului noncasnic, în cel mult 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii depuse de către Consumatorul noncasnic.

2.10. Reconectarea instalațiilor electrice se va efectua după înlăturarea de către Consumatorul noncasnic a motivelor de deconectare, într-un termen cât mai scurt posibil, dar nu mai târziu de 2 zile lucrătoare de la data achitării tarifului pentru reconectare, calculată conform Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de unitățile de distribuție a energiei electrice, aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

III. FACTURAREA ȘI PLATA ENERGIEI ELECTRICE

3.1. Contravaloarea energiei electrice furnizate este determinată de tariful în vigoare, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și de cantitatea energiei electrice consumată pe parcursul perioadei de facturare.

3.2. Cantitatea energiei electrice furnizate Consumatorului noncasnic se determină în baza indicațiilor echipamentului de măsurare, citite la fiecare loc de consum, sau, în cazurile prevăzute în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, se calculează prin estimare. Perioada de calcul a consumului de energie electrică prin estimare nu va depăși 2 luni.

3.3. În cazul deteriorării echipamentului de măsurare sau dacă se constată încălcarea de către Consumatorul noncasnic a clauzelor contractuale, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, contravaloarea energiei electrice consumate se va calcula în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

3.4. Contravaloarea pierderilor de energie electrică în transformatoarele de forță și în liniile electrice ce aparțin Consumatorului noncasnic, se calculează în baza Instrucțiunii privind calcularea pierderilor de energie electrică activă și reactivă în elementele de rețea aflate la balanța consumatorului, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.246 din 02 mai 2007 (Monitorul Oficial nr.94-97/415 din 06.07.2007).

3.5. Consumul energiei electrice reactive se facturează numai în cazul în care factorul de putere $\cos\phi$, calculat în punctul de delimitare, este mai mic de _____ (**0,92** pentru instalația de utilizare racordată la tensiunea 0,4 kV și **0,87** la tensiunea 10(6) kV). Cantitatea energiei electrice reactive consumate se calculează în baza instrucțiunii aprobate de Agenție.

3.6. Plățile prevăzute în Contract se vor efectua în bază de facturi emise de către Furnizor pentru fiecare loc de consum și înmânate Consumatorului noncasnic personal sau expediate prin poștă.

3.7. La solicitarea Consumatorului noncasnic, Furnizorul poate emite o singură factură pentru mai multe locuri de consum, la care se vor anexa calculele pentru fiecare loc de consum.

3.8. Furnizorul va prezenta factura Consumatorului noncasnic cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data-limită de plată a facturii.

3.9. Consumatorul noncasnic este obligat să achite facturile emise de către Furnizor în termenele indicate în factură.

3.10. Plata oricărei sume facturate se va efectua în lei, inclusiv prin transfer bancar pe contul Furnizorului. Se consideră drept dată de efectuare a plății, data la care suma plătită apare pe contul bancar al Furnizorului.

3.11. În cazul în care o factură emisă în baza Contractului nu este achitată pînă în ziua a treia de la data-limită de plată indicată în factură, Consumatorul noncasnic va plăti o penalitate

de _____ din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru energia electrică consumată, începând cu prima zi după data-limită de achitare a facturii și până la data efectuării plății. Penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

3.12. Furnizorul este în drept să ceară Consumatorului noncasnic plata preventivă în următoarele cazuri:

a) la reconectarea instalațiilor electrice ale Consumatorului noncasnic, deconectate pentru unul dintre următoarele motive:

- neachitarea facturilor pentru energia electrică și a penalităților;
- refuz documentat de a permite accesul personalului Operatorului de rețea la echipamentul de măsurare și la echipamentul operatorului de rețea instalat pe proprietatea Consumatorului noncasnic;

b) în cazul în care în privința Consumatorului noncasnic a fost inițiată procedura de insolabilitate;

c) în cazul în care Consumatorul noncasnic ocupă un edificiu în bază dreptului de folosință.

3.13. Suma plății preventive este stabilită de către Furnizor, dar nu va depăși contravaloarea consumului mediu lunar de energie electrică.

3.14. Plata preventivă se va face de către Consumatorul noncasnic înainte de reînceperea furnizării energiei electrice. Dacă, pe parcursul unui an, Consumatorul noncasnic și-a onorat obligațiile prevăzute în Contract, Furnizorul îl poate exonera de obligația plății preventive, cu excepția cazului expus la pct.3.12. lit.b) și lit. c).

3.15. Refuzul argumentat al Consumatorului noncasnic de a achita factura se aduce la cunoștința Furnizorului în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării facturii.

3.16. Reclamațiile ulterioare achitării facturilor se soluționează între părți în termen de 10 zile lucrătoare de la data formulării și a depunerii reclamațiilor de către Consumatorul noncasnic.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE FURNIZORULUI

4.1. Furnizorul este în drept:

a) să includă suma, cauzată de emiterea unei facturi eronate în defavoarea Furnizorului, în plata pentru luna ulterioară depistării erorii. Furnizorul nu este în drept să perceapă plata datorată emiterii unei facturi eronate dacă faptul emiterii unei facturi eronate a fost depistat după expirarea termenului de prescripție, stabilit prin Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.1107-XV din 6 iunie 2002, sau în cazul în care nu demonstrează faptul și data emiterii unei facturi eronate;

b) să ceară de la Consumatorul noncasnic plata preventivă pentru reluarea furnizării energiei electrice, în cazurile prevăzute în Contract;

c) să aplice Consumatorului noncasnic tranșe de limitare a puterii în regimul de limitări sau restricții în sistemul electroenergetic, prestabilite de părți în anexa la Contract;

d) să efectueze controlul regimului de consum pentru a constata respectarea de către Consumatorul noncasnic a puterii contractate;

g) să recalculeze consumul de energie electrică, conform sistemului paușal, în cazul constatării încălcării de către Consumatorul noncasnic a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

4.2. Furnizorul este obligat:

a) să respecte întocmai prevederile Contractului;

b) să asigure furnizarea energiei electrice Consumatorului noncasnic la parametrii de calitate stabiliți în actele normative și în documentele normativ-tehnice în vigoare, inclusiv potrivit Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, pentru fiecare loc de consum;

f) să răspundă, în scris, în termen de 10 zile calendaristice, la solicitarea Consumatorului noncasnic cu privire la modificarea puterii contractate;

g) să expedieze lunar Consumatorului noncasnic factura emisă în baza indicațiilor echipamentului de măsurare pentru plata energiei electrice consumate la tariful în vigoare, aprobat de Agenție, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului-limită de plată a facturii, indicat în această factură;

h) să restituie Consumatorului noncasnic suma încasată suplimentar sau, la solicitarea Consumatorului noncasnic, să considere suma încasată suplimentar drept plată pentru următoarele decontări cu Consumatorul noncasnic;

i) să recupereze Consumatorului noncasnic pagubele cauzate;

j) să prezinte, la solicitarea Consumatorului noncasnic, informația privind istoricul de consum, plățile și penalitățile calculate și achitate;

k) să restituie datoriile acumulate față de Consumatorul noncasnic până la rezilierea Contractului;

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONSUMATORULUI NONCASNIC

5.1. Consumatorul noncasnic este în drept:

a) să consume energia electrică furnizată la mai multe locuri de consum;

b) să racordeze la instalația sa de utilizare instalațiile subconsumatorilor, în condițiile prevăzute de Contract;

c) să ceară rezilierea sau suspendarea Contractului, prin sistarea furnizării energiei electrice pentru o perioadă de timp de cel puțin o lună, cu condiția achitării integrale a sumelor restante și după înștiințarea în scris a Furnizorului cu cel puțin 7 zile calendaristice până la sistare;

d) să fie prezent la citirea indicațiilor și verificarea echipamentului de măsurare a energiei electrice instalat;

e) să solicite în scris modificările puterii contractate, cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de începerea perioadei pentru care se solicita modificarea;

f) să ceară recalcularea cantității de energie electrică consumată (inclusiv a pierderilor tehnologice în transformatoarele de forță și branșament) pe parcursul ultimelor 3 luni, în cazul în care se stabilește că eroarea echipamentului de măsurare nu se încadrează în limitele admisibile;

g) să ceară de la Furnizor repararea prejudiciilor cauzate.

5.2. Consumatorul noncasnic este obligat:

a) să respecte întocmai prevederile Contractului;

b) să achite integral plata pentru energia electrică consumată, precum și penalitățile facturate în conformitate cu Contractul, în termenul indicat în factură;

d) să respecte regimul de utilizare a instalațiilor de compensare a puterii reactive, stabilit în Contract;

e) să nu modifice unilateral parametrii de protecție și de reglaj automat, stabiliți de comun acord cu Furnizorul, printr-un proces-verbal, anexat la Contract se substituie cu textul operatorul de rețea, printr-un proces-verbal, semnat de Consumatorul noncasnic și operatorul de rețea;

f) să utilizeze doar aparate, utilaj și materiale electrice care corespund normelor tehnice;

i) să fie prezent la controlul și citirea de către operatorul de rețea a indicațiilor echipamentului de măsurare;

j) să sesizeze imediat Furnizorul în cazul depistării deteriorării echipamentului de măsurare sau a violării sigiliilor operatorului de rețea și să informeze despre aceasta în scris Furnizorul;

k) să nu ridice pe traseele liniilor electrice construcții, să nu sădească arbori, să nu

depoziteze materiale, precum și să nu execute lucrări subterane sau care pot crea obstacole, pune în pericol viața sau împiedica Operatorul de rețea să efectueze lucrări de exploatare și întreținere a instalațiilor ce-i aparțin.

5.3. În legătură cu executarea prezentului Contract, Consumatorul noncasnic beneficiază de drepturi și trebuie să execute obligații față de operatorul de rețea, în modul și în condițiile stabilite în Legea cu privire la energia electrică și în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

VI. RESPONSABILITATEA PĂRȚILOR

6.1. Pentru neexecutarea sau executarea neadecvată a obligațiilor asumate prin Contract, precum și pentru daunele cauzate, părțile răspund conform prevederilor Contractului și ale legislației în vigoare.

6.2. Furnizorul nu poartă răspundere pentru nerespectarea parametrilor de calitate ai energiei electrice, condiționată de instalația de utilizare ce aparține Consumatorului noncasnic.

6.3. Pagubele Consumatorului noncasnic rezultate în urma accidentelor produse în instalația lui de utilizare, ca urmare a nerespectării de către el a normelor și a instrucțiunilor de exploatare în vigoare, sînt suportate integral de către acesta.

6.4. Părțile sînt exonerate de orice răspundere pentru neexecutarea sau executarea neadecvată, totală sau parțială, a obligațiilor ce decurg din Contract, dacă aceasta nu se datorează culpei lor.

6.5. Neînțelegerile care decurg din interpretarea și/sau executarea Contractului, care nu pot fi soluționate pe cale amiabilă sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, vor fi înaintate spre soluționare instanței de judecată.

VII. MODIFICAREA ȘI REZILIEREA CONTRACTULUI

7.1. Contractul poate fi modificat de părți numai în formă scrisă, prin acord adițional, semnat de părți și anexat la Contract. Dacă, ulterior încheierii Contractului, intră în vigoare noi acte legislative sau normative ori se modifică cele existente, care stabilesc reguli noi de furnizare, utilizare și facturare a energiei electrice, părțile contractante vor aplica noile reguli, iar furnizorul va notifica consumatorul noncasnic cu privire la modificările operate în legislație.

7.2. Contractul poate fi reziliat în următoarele cazuri:

a) din inițiativa Consumatorului noncasnic, cu anunțarea în scris a Furnizorului, cu cel puțin 7 zile calendaristice pînă la data la care se solicită rezilierea, cu condiția achitării integrale a datoriilor acumulate față de Furnizor pînă la data rezilierii;

b) din inițiativa Furnizorului, dacă, în termen de 30 zile din momentul instalațiilor electrice ale Consumatorului noncasnic de la rețeaua electrică, Consumatorul noncasnic nu a înlăturat cauzele pentru care au fost deconectate instalațiile sale electrice și nu a solicitat reconectarea lor.

VIII. CLAUZE SPECIALE

8.1. Contractul intră în vigoare la data semnării lui de ambele părți și este valabil pînă la expirarea termenului prevăzut în Contract sau pînă la desfacerea Contractului, în conformitate cu actele legislative și normative în domeniu.

8.2. Orice notificare adresată de către una dintre părți celeilalte este valabilă dacă va fi întocmită în formă scrisă și transmisă la sediul cu adresa indicată în Contract. Sesizările operative, în scris sau prin telefon, Furnizorul le va recepționa prin intermediul dispeceratului.

8.3. Toți termenii utilizați în Contract vor fi interpretați în sensul Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, precum și a Legii cu privire la energetică și a Legii cu privire la energia electrică. În situațiile neprevăzute de Contract, părțile se călăuzesc de

prevederile legislației în vigoare și de hotărârile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

IX. CARACTERISTICILE DE FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE

(numărul locului de consum (NLC), denumirea locului de consum, adresa poștală)

(denumirea consumatorului noncasnic, sediul, nr. de identificare IDNO)

9.1. Puterea contractată _____ kW.

9.2. Tensiunea nominală în punctul de delimitare _____ V.

9.3. Valorile abaterii admisibile a tensiunii în punctul de delimitare constituie $\pm 5\%$, abaterii admisibile limită a tensiunii – $\pm 10\%$, în conformitate cu GOST 13109. Durata abaterilor admisibile limită este stabilită prin GOST 13109 și constituie 5% din intervalul de timp de 24 ore. Durata abaterilor admisibile ale tensiunii este nelimitată.

9.4. Numărul orelor de utilizare a puterii contractate _____

9.5. Energia reactivă inductivă pentru care Consumatorul noncasnic nu va suporta plăți adiționale corespunde factorului de putere $\cos\varphi \geq$ _____ (0,92 pentru Consumatorul racordat la tensiunea 0,4 kV și 0,87 la tensiunea 10(6) kV).

9.6. Energia reactivă capacitivă pentru care Consumatorul noncasnic nu va suporta plăți adiționale se reglementează prin condițiile anexei la Contract.

9.7. Categoria de fiabilitate a alimentării cu energie electrică _____.

9.8. Cota de participare la consum:

a) Consumatorul noncasnic _____ %

b) Subconsumatorul _____ %.

9.9. Parametrii liniei electrice în sectorul cuprins între punctul de delimitare și locul instalării echipamentului de măsurare a energiei electrice:

a) tensiunea nominală _____ kV

b) lungimea _____ km

c) secțiunea transversală _____ mm²

d) tipul liniei _____ LEA, LEC

e) tip metal al firului _____ (Al, Cu, Fe)

(monofilar, multifilar)

X. CARACTERISTICILE ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE

Tabelul 1

Transformatorul de forță Elementele echipamentului de măsurare	Numărul transformatorului de forță				
	Nr.1	Nr.2	Nr.3	Nr.4	Nr.5
Puterea nominală a transformatorului de forță sau puterea sarcinii aprobate pentru utilizare (kVA), (kW)					
Contor de evidență a consumului energiei electrice active: tipul					
Nr. de fabricație					
Data verificării metrologice de stat					

Tensiunea nominală (V)					
Intensitatea nominală (A)					
Codul sigiliului					
Indicația inițială					
Coeficientul de calcul (dacă contorul este conectat prin transformatoare de măsură)					
Contor de evidență a consumului energiei electrice reactive (inductivă): tipul					
Nr. de fabricație					
Data verificării metrologice de stat					
Tensiunea nominală (V)					
Intensitatea nominală (A)					
Codul sigiliului					
Indicația inițială					
Coeficientul de calcul (dacă contorul este conectat prin transformatoare de măsură)					
Contor de evidență a consumului energiei electrice reactive (de capacitate): tipul					
Nr. de fabricație					
Data verificării metrologice de stat					
Tensiunea nominală (V)					
Intensitatea nominală (A)					
Codul sigiliului					
Indicația inițială					
Coeficientul de calcul (dacă contorul este conectat prin transformatoare de măsură)					
Transformatoare de curent: tipul					
Nr. de fabricație – faza A					
faza B					
faza C					
Data verificării metrologice de stat					
Tensiunea nominală (kV)					
Intensitatea primară nominală (A)					
Intensitatea secundară nominală (A)					
Coeficientul de transformare (K_{tc})					
Codul sigiliului					
Transformator de tensiune: tipul					
Nr. de fabricație					
Data verificării metrologice de stat					
Tensiunea primară nominală (V)					
Tensiunea secundară nominală (V)					
Coeficientul de transformare (K_{tt})					
Codul sigiliului					
Elementele suplimentare pentru măsurarea timpului, sarcinii,					

factorului de putere etc. necesare la determinarea pierderilor de energie electrică					

Notă:

Consumatorul noncasnic se angajează să-l informeze imediat pe Furnizor în scris despre toate dereglările în funcționarea echipamentului de măsurare.

Tabelul 2

Parametrii transformatoarelor de forță aflate la balanța consumatorului noncasnic

Tipul transformatorului	S _{nom.}	U _{1nom.}	U _{2nom.}	I _{1nom.}	I _{2nom.}	ΔP ₀	ΔP _{SC}	I ₀	U _{SC}
	kVA	kV	kV	A	A	kW	kW	% I _{nom.}	% U _{nom.}

XI. REGIMUL DE UTILIZARE A INSTALAȚIILOR DE COMPENSARE A PUTERII REACTIVE

(numărul locului de consum (NLC), denumirea locului de consum, adresa poștală)

(denumirea Consumatorului noncasnic, sediul, nr. de identificare (IDNO))

Consumatorul noncasnic este obligat să respecte regimul de utilizare a instalațiilor de compensare a puterii reactive, stabilit de către Operatorul de rețea, care constă în următoarele:

Puterea totală a instalațiilor de compensare a puterii reactive _____ kVAr

SE ADMITE supracompensarea cu generarea "energiei reactive" în rețelele Operatorului de rețea:

de la ora _____ pînă la ora _____ – _____ kVAr.

de la ora _____ pînă la ora _____ – _____ kVAr.

NU SE ADMITE supracompensarea, cu generarea "energiei reactive" în rețelele Operatorului de rețea:

de la ora _____ pînă la ora _____.

XII. PUTERI ÎN REGIM DE LIMITARE SAU RESTRICȚIE ÎN SITUAȚIE DE AVARIE ÎN SISTEMUL ELECTROENERGETIC

Locul de consum	Puterea contractată, kW	Puterea redusă în regim de limitare sau restricție anunțat beneficiarului		
		Tranș a	Puterea cu care se reduce (kW)	Puterea maximă de funcționare după reducere (kW)

**XIV. LISTA FUNCȚIILOR PERSOANELOR RESPONSABILE ALE
CONSUMATORULUI
NONCASNIC ÎMPUTERNICITE SĂ FIE PREZENTE LA EFECTUAREA
CONTROLULUI ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE**

Funcția persoanei responsabile	Telefonul
1.	
2.	
3.	
4.	

[Anexa nr.2 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Anexa nr.2 modificată prin RMO110 din MO110-112/08.07.11, pag.84]

anexa nr.3

[Anexa nr.3 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Anexa nr.3 modificată prin RMO110 din MO110-112/08.07.11, pag.84]

Anexa nr.3
la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărârea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

(Denumirea întreprinderii)

AVIZ DE RACORDARE

nr.____ din _____200__

Valabil pînă la _____200__

1. Solicitantul (consumatorul final):

---

2. Adresa:

---

3. Locul de consum pentru care se solicită racordarea:

---

4. Categoria de fiabilitate:

---

5. Condiții referitor la sursa autonomă de alimentare cu energie electrică:

---

6. Punctul de racordare la rețeaua electrică este:

---

7. Tensiunea nominală în punctul de racordare:

---

8. Puterea electrică aprobată prin aviz (se include și în contractul de furnizare a energiei electrice drept putere electrică contractată):

---

9. La cererea solicitantului operatorul de rețea va realiza instalația de racordare după încheierea contractului pentru montarea instalației de racordare cu operatorul de rețea și achitarea cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare.

10. Contractul privind racordarea la rețeaua electrică se încheie după executarea de către solicitant (prin intermediul electricianului autorizat de Inspectoratul Energetic de Stat, la alegerea solicitantului) a instalației de utilizare.

11. Operatorul de rețea prezintă solicitantului proiectul contractului și devizul de cheltuieli pentru montarea instalației de racordare întocmit de către operatorul de rețea cu respectarea principiilor Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 245 din 2 mai 2007.

12. În cazul în care solicitantul consideră că în devizul de cheltuieli sunt incluse cheltuieli exagerate și care nu corespund principiilor Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei el contestă devizul de cheltuieli la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

13. Solicitantul achită cheltuielile pentru montarea instalației de racordare și operatorul de rețea organizează proiectarea și montarea instalației de racordare.

14. După montarea instalației de racordare de către operatorul de rețea, părțile (solicitantul/potențialul consumator noncasnic și operatorul de rețea), de comun acord, stabilesc punctul de delimitare a instalațiilor electrice, prin întocmirea de către operatorul de rețea a actului de delimitare și semnarea lui de către părți. Actul de delimitare se prezintă de către operatorul de rețea în ziua finalizării instalației de racordare, conform contractului pentru montarea instalației de racordare.

15. În cazul în care instalația de racordare este montată de către alte persoane autorizate, actul de delimitare se întocmește și se semnează de părți în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data solicitării.

16. Cerințe referitor la valoarea factorului de putere:

---

17. Cerințe de protecție contra fulger:

---

18. Valoarea măsurată a curentului de scurtcircuit în punctul de racordare la rețeaua electrică de distribuție de joasă tensiune:

19. Cerințe de protecție prin rele:

---

20. Cerințe față de izolație și protecția contra supratensiunii:

---

21. Cerințe față de automatizare:

---

22. Cerințe față de echipamentul de măsurare:

---

23. Alte cerințe: Elaborarea și coordonarea proiectului instalației electrice cu operatorul de rețea este obligatorie. O copie a proiectului coordonat rămâne la operatorul de rețea. Coordonarea proiectului respectiv se efectuează de către operatorul de rețea în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data solicitării.

24. Legarea la pământ și îndeplinirea măsurilor contra electrocutării să se efectueze în conformitate cu Normele de amenajare a instalațiilor electrice (NAIE.)

În atenția solicitantului

1. În cazul în care solicitantul, potențial consumator final nu este de acord cu condițiile indicate în aviz, el este în drept să se adreseze la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

2. După obținerea și executarea avizului de racordare solicitantul (potențial consumator final):

A. Se adresează la Inspectoratul Energetic de Stat în vederea obținerii actului de dare în exploatare a instalațiilor electrice ale solicitantului.

B. După prezentarea operatorului de rețea a actului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice ale solicitantului, potențial consumator final, eliberat de Inspectoratul Energetic de Stat, solicitantul, potențial consumator final, achită tariful pentru racordare.

C. Racordarea și punerea sub tensiune a instalațiilor electrice ale solicitantului se efectuează în termen de cel mult 4 zile calendaristice din momentul achitării tarifului pentru racordare.

3. În cazul existenței datoriilor pentru energia electrică și a *penalităților* la alte locuri de consum, operatorul de rețea este în drept, *la solicitarea furnizorului*, să nu racordeze *instalațiile electrice* la rețeaua electrică.

4. La cererea solicitantului, operatorul de rețea asigură proiectarea și montarea instalației de racordare. Proiectarea se efectuează după semnarea contractului privind proiectarea și montarea instalației de racordare dintre solicitant și operatorul de rețea și după achitarea de către solicitant a cheltuielilor de proiectare. Montarea instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, conform devizului de cheltuieli, întocmit de operatorul de rețea, în baza documentației de proiect.

Notă: Pentru consumatorii casnici nu este obligatorie întocmirea și semnarea actului de delimitare.

[Anexa nr.3 modificată prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

[Anexa nr.3 modificată prin RMO110 din MO110-112/08.07.11, pag.84]

[anexa nr.3](#)¹

[Anexa nr.3¹ introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163]

Anexa nr. 3¹
la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărârea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

ACT DE DELIMITARE

nr. _____ din _____

pentru locul de consum (NLC):

Prezentul act este întocmit de către reprezentantul

în persoana

(numele, prenumele reprezentantului Operatorului de rețea, funcția)

denumit în continuare Operator de rețea, și reprezentantul:

(numele (denumirea) consumatorului final: întreprinderii, organizației, asociației, persoană fizică etc., numele, prenumele, funcția)

denumit în continuare Consumator final, în baza:

(denumirea documentului: condiții tehnice, proiect, act de verificare, schemă electrică existentă etc)
privind următoarele:

1. Obiectul:

(caracteristica: oficiu, bloc locativ, secție de producere, centru comercial, gheretă, etc)
situat pe adresa:

se alimentează cu energie electrică de la:

(codul stației de transformare, cutiei de cablu, alte date)

2. Punctul de delimitare:

Conform schemei (anexa la act), punctul de delimitare dintre instalațiile electrice ale Operatorului de rețea și instalațiile electrice ale Consumatorului final, deținute în baza dreptului de proprietate sau altui drept și a responsabilității pentru exploatarea lor, este stabilit la:

(denumirea bransamentului, numărul pilonului, alte date)

Responsabilitatea pentru starea tehnică a contactelor electrice în punctul de delimitare o poartă Operatorul de rețea.

3. Parametrii ce urmează a fi respectați:

Puterea maximă permisă _____ kW.

Tensiunea în punctul de delimitare _____ V.

Categoria de fiabilitate a alimentării cu energie electrică a Consumatorului final

Prezentul Act a fost întocmit în trei exemplare, unul pentru Consumatorul final și două pentru Operatorul de rețea.

Consumatorul final

(semnătura și ștampila)

Operatorul de rețea

(semnătura și ștampila)

Notă: Fără schema electrică monofilară din anexa, la Actul de delimitare, parte componentă a acestuia, Actul nu este valabil.

Anexă
la Actul de delimitare

Schema electrică monofilară de alimentare cu energie electrică a Consumatorului final

Note:

1. Pe schemă se indică, în mod obligatoriu: lungimea, secțiunea transversală a conductorului liniei electrice aeriene sau prin cablu în sectorul de la punctul de delimitare până la echipamentul de măsurare al Consumatorului final, locul instalării echipamentului de măsurare, puterea racordată, sursa autonomă de alimentare, parametrii protecției prin rețele sau siguranțe, punctul de delimitare.

2. În cazul în care Consumatorul final dispune de sursă autonomă pentru alimentare cu energie electrică, la prezentul Act se anexează Actul de existență a sursei autonome pentru alimentare cu energie electrică și sistemul de racordare a lor la rețelele electrice de distribuție în funcțiune.

3. Telefonul și semnătura Operatorului de rețea _____

4. Telefonul și semnătura Consumatorului final _____ ”

[anexa nr.4](#)

Anexa nr.4
la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărârea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

**Durata de utilizare
de către consumatorii casnici a receptoarelor electrice pentru
facturarea în paușal a consumului de energie electrică**

Nr. d/o	Receptoare electrice	Durata de utilizare lunară, ore	
		iarna	vara
1	2	3	4
1.	Becuri electrice montate în încăperile de locuit, holuri, scări interioare ale apartamentelor și în bucătăriile din apartamente	180	90
2.	Becuri electrice montate în anexele apartamentelor (cămări, băi, WC, alte)	50	30
3.	Becuri pentru iluminatul interior în încăperi sau în locuri unde becurile funcționează toată noaptea	360	180
4.	Becuri pentru iluminatul scărilor din imobilele cu instalații de limitare a funcționării	360	180
5.	Becuri pentru iluminatul scărilor din imobilele fără instalații de limitare a funcționării	360	180
6.	Becuri pentru iluminatul interior permanent (zi și noapte)	720	720
7.	Becuri pentru iluminatul exterior	360	180
8.	Fiare de călcat	15	15
9.	Reșouri electrice	90	90
10.	Mașină electrică (plită de gătit instalată conform proiectului)	90	90
11.	Aspirator de praf	10	10
12.	Mașină clasică de spălat rufe	12	12
13.	Mașină automat de spălat rufe	30	30
14.	Radiator electric(calorifer, aerotermă)	300	-
15.	Mașină de spălat vase	30	30
16.	Pernă electrică	50	10

17.	Prăjitor de pâine	15	15
18.	Uscător de păr	5	5
19.	Ondulator de păr	5	5
20.	Mașină de ras	5	5
21.	Râșniță pentru cafea	5	5
22.	Filtru de cafea	5	5
23.	Mixer	5	5
24.	Ventilator pentru bucătărie	-	30
25.	Ventilator pentru cameră	-	30
26.	Frigider fără termostat	360	720
27.	Frigider cu termostat	90	180
28.	Congelator	90	180
29.	Boiler	180	90
30.	Pompă electrică (indiferent de tip) pentru irigații	-	210
31.	Pompă electrică pentru apa potabilă	30	30
32.	Ciocan sau pistol de lipit	10	10
33.	Aparat de sudat	20	20
34.	Încălzitor instantaneu adaptat la robinet	50	50
35.	Aparat de radio, indiferent de tip	180	180
36.	Picup, indiferent de tip	20	20
37.	Casetofon	20	20
38.	Aparat TV	150	120
39.	Mașină de cusut electrică	15	15
40.	Termoplonjor	10	10
41.	Aparat de vibromasaj	10	10
42.	Vibrator pentru acvariu	20	20
43.	Încălzitor pentru acvariu	20	20
44.	Storcător de fructe	10	10
45.	Videocasetofon	150	120
46.	Orgă de lumini	20	20
47.	Antenă TV de cameră cu amplitudine	720	720
48.	Calculator personal	150	150
49.	Aparat cu raze ultraviolete	10	10
50.	Hotă electrică	60	60
51.	Aparat de mărit imagini fotografice	5	5
52.	Aparat de uscat fotografii	5	5
53.	Gril electric	5	5
54.	Diaproiector	5	5
55.	Mașină electrică de tocat carne	5	5
56.	Mașină electrică de scris	5	5
57.	Burghiu electric	5	5
58.	Cuptor electric	30	30
59.	Fereastră electric	10	10
60.	Strung electric	10	10
61.	Stație de emisie și recepție	10	10
62.	Ionizator de aer	10	10
63.	Mașină de tocat nutreț	30	30
64.	Trafoaj electric	10	10
65.	Climatizor	-	150
66.	Pulverizator, instalație electrică de pulverizat vopsea	10	10
67.	Cască electrică pentru coafat	10	10

68.	Aparat de lustruit parchet	10	10
69.	Ladă frigorifică, teighea	100	200
70.	Derulator de casete (audio, video)	5	5
71.	Motorul antenei parabolice	720	720
72.	Cuptor cu microunde	20	20
73.	Aparat electric de remaiat ciorapi	5	5
74.	Robot electric	10	10
75.	Alte receptoare electrice	Sunt stabilite de către Furnizor, în comun cu Consumatorul, în funcție de regimul de lucru	

Notă:

Luni de iarnă se consideră lunile octombrie-martie inclusiv, iar restul lunilor – luni de vară.

[anexa nr.5](#)

[\[Anexa nr.5 introdusă prin HANRE537 din 26.11.13, MO35-41/14.02.14 art.163\]](#)

Anexa nr. 5
la Regulamentul pentru furnizarea
și utilizarea energiei electrice
aprobat prin Hotărârea ANRE
nr.393 din 15.12.2010

Proces verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare

Nr. _____ din _____

Operatorul de rețea _____

Filiala

Consumatorul
casnic _____

(NLC, denumirea organizației/numele și prenumele)

Adresa

(Adresa poștală, telefon)

A fost instalat echipamentul de măsurare:

Data _____ **Tipul**

Nr. de fabricație _____ **Indicațiile**

Data verificării de stat _____ **Sigiliul verficatorului metrolog**

Sigiliul Operatorului de rețea nr. _____

Sigiliul Operatorului de rețea aplicat la cutia de protecție nr. _____

Tensiunea, V _____ **Curentul, A**

Transformatoare de măsură:

TC Tip _____ faza A _____ B _____ C _____

(nr. de fabricație pentru fiecare fază)

Tensiunea nominală, kV _____ Curentul nominal, A _____

Verificarea de stat _____ (primar/secundar) Raport de transformare _____

Sigiliul Operatorului de rețea nr. _____

TT
Tip _____

WA (Tip și nr. de fabricație)

Tensiunea nominală, kV _____

(primară/secundară)

Verificarea de stat _____ Raport de transformare _____

Sigiliul Operatorului de rețea nr. _____

Consumatorul final (reprezentantul consumatorului final) _____

(numele, funcția, semnătura)

Personalul Operatorului de rețea _____

(numele, funcția, semnătura)

Telefon de contact al Operatorului de rețea: _____

Notă: Procesul-verbal se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte, și se semnează de consumatorul final și de operatorul de rețea.

Operatorul de rețea este în drept să includă în procesul-verbal și alte date.